

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษากิจการฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ กรณีศึกษา: ฟาร์มแสนสุข

ตำบลบางสวน อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

A Study on Large Farm Management of Swine Case Study: Sansook Farm

Tambol Bangsuan, Amphor Bangkha, Changwat Chachoengsoa

T097602

โดย

นางสาวณิณี มิ่งมณี

เสนอ

ป.พ.
๖๒๘๗๓
๒๕๔๒

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....๒๗๖๐๒

วัน,เดือน,ปี.....

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. ๒๕๔๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาการจัดการฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ กรณีศึกษา: ฟาร์มแสนสุข

ตำบลบางสวน อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

A Study on Large Farm Management of Swine Case Study: Sansook Farm

Tambol Bangsuan, Amphor Bangkha, Changwat Chachoengsoa

ของ

นางสาวนลินี มิ่งมณี

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

...../18/ก.พ./42

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งสรรค์ โนชัย)

กรรมการปัญหาพิเศษ

...../18/ก.พ./42

(อาจารย์สุภาวดี ปัตทวิวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาฯ

...../18/ก.พ./42

(อาจารย์เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ)

ป.พ.

- 7 ส.ย. 2542

๒๕๔๓

๒๕๔๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง: การศึกษาการจัดการฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ กรณีศึกษา: ฟาร์มแสนสุข ตำบลบางสวน

อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

โดย: นางสาวณิณี มิ่งมณี

ชื่อปริญญา: วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก: บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

 , 18.10.พ.ศ. 2562

(รังสรรค์ โนชัย)

เนื่องจากความสำเร็จของฟาร์มขึ้นอยู่กับความตั้งใจที่ดีและประสิทธิภาพของการจัดการฟาร์มเป็นสำคัญ การขาดประสิทธิภาพในการประกอบการและปัญหาด้านการจัดการเป็นสาเหตุให้การพัฒนาการเลี้ยงสุกร เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้เกษตรกรเป็นไปอย่างเชื่องช้า ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การจัดการฟาร์มของตนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว พัฒนาและปรับปรุงฟาร์มของตนให้ทันต่อการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกิดขึ้น ฟาร์มแสนสุข เป็นฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ โดยปริมาณการเลี้ยงสุกรประมาณ 13,800 ตัว เป็นหนึ่งในหลายฟาร์มที่เป็นฟาร์มเอกเทศซึ่งเลี้ยงสุกรมากกว่า 5,000 ตัวขึ้นไป จึงเลือกเป็นฟาร์มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาดูฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ กรณีศึกษา: ฟาร์มแสนสุข ตำบลบางสวน อำเภอ บางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา มุ่งศึกษาถึงการจัดการด้านการผลิตและการตลาดของฟาร์ม รวมทั้งการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์มแสนสุข เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานด้านการผลิตและการตลาดของฟาร์ม รวมทั้งเป็นแนวทางในการจัดการฟาร์มสุกรต่อไป โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบปฐมภูมิและทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลต่างๆ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อสรุปผลการ ศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ฟาร์มแสนสุขเป็นฟาร์มเลี้ยงสุกรแบบเจ้าของคนเดียว ส่วนใหญ่จะใช้แรงงานคนในการดำเนินการผลิตสุกร มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตบางส่วน ระบบการผลิตสุกรเป็นแบบเข้มข้น ผู้เลี้ยงจะจัดหาอาหารให้แก่สุกรและมีการดูแลสุขภาพและควบคุมโรคให้แก่สุกร อยู่เสมอ การเลี้ยงสุกรภายในฟาร์มจะคำนึงถึงจำนวนของสุกรที่เลี้ยงภายในฟาร์ม และมีการจัดหาสุกรเข้ามาทดแทน เพื่อไม่ให้เกิดการขาดของฟาร์มหยุดชะงัก ทางด้านการตลาดของฟาร์มแสนสุขจะซื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขายสุกรขุนมีชีวิตอยู่ที่ฟาร์ม ฟาร์มมีลูกค้าประจำจากตลาดกรุงเทพมหานคร ลักษณะการซื้อขายจะเป็นแบบราคาปัจจุบันในแต่ละวัน ปัญหาในการจัดการฟาร์ม ได้แก่ ปัญหาราคาสูกรไม่แน่นอน ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงและปัจจัยการผลิตมีราคาไม่แน่นอน และปัญหาคู่แข่งทางการตลาดมีจำนวนมาก สำหรับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของฟาร์มแสนสุข ในปี พ.ศ. 2540 ฟาร์มมีฐานะความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินอยู่ในเกณฑ์ยังพอใช้ได้ โดยพิจารณาจากมูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียนมากกว่าจำนวนหนี้สินหมุนเวียนประมาณ 1.21 เท่า มีมูลค่ารวมระหว่างทรัพย์สินหมุนเวียนและทรัพย์สินประกอบการของฟาร์มมากกว่าจำนวนหนี้สินระยะสั้นรวมกับหนี้สินระยะปานกลางประมาณ 1.47 เท่า และฟาร์มมีมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดมากกว่าจำนวนหนี้สินทั้งหมดประมาณ 1.29 เท่า แต่ฟาร์มแสนสุขมีจำนวนหนี้สินทั้งหมดเป็น 3.48 เท่าของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์มสำหรับรายได้และรายจ่ายของฟาร์ม ฟาร์มมีรายได้สุทธิในการประกอบธุรกิจจำนวนน้อยมาก กล่าวคือ ทุกๆ เงินหนึ่งบาทของรายได้รวมทั้งหมดของฟาร์มจะต้องเสียค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมด 99 สตางค์ ดังนั้นฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิ 1 สตางค์ เนื่องจากราคาปัจจัยการผลิตของฟาร์มมีราคาสูงและเกิดปัญหาราคาสูกรตกต่ำ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วกำไรหรือผลตอบแทนที่ฟาร์มได้รับอยู่ในระดับต่ำ

จากการศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่า ด้านการผลิต ควรมีการวางแผนการผลิตสุกรในแต่ละช่วงให้เชื่อมโยงกับปัจจัยการผลิตและราคาสูกร เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เข้ามาใช้ในฟาร์มมากขึ้น ด้านการตลาด ฟาร์มควรมหาแหล่งจำหน่ายสุกรขุนมีชีวิตสำรองที่แน่นอนไว้ เพราะอาจเกิดปัญหาลูกค้าประจำไม่รับซื้อหรือรับซื้อในปริมาณลดลง การจัดการด้านการเงิน ควรมีการจัดทำระบบบัญชีภายในฟาร์ม โดยจัดทำเอกสารทางการบัญชี เช่น บัญชีรายรับและรายจ่าย บัญชีแยกประเภท และจัดทำบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินตอนสิ้นปี โดยหาบุคลากรที่มีความรู้ ให้ทราบผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากราคาสูกรมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงผันผวน ดังนั้นฟาร์มควรเก็บเงินสำรองเอาไว้ เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการผลิตในช่วงที่ราคาสูกรตกต่ำ

คำนิยม

การศึกษาและเรียบเรียงปัญหาพิเศษฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รังสรรค์ โนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ อาจารย์สุภาวดี ปัตทวิคิงคา กรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำอันเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตรทุกท่าน ที่ได้อบรมและให้วิชาความรู้ในทุกสาขาวิชา ตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาในสถาบันการศึกษานี้

การศึกษาครั้งนี้ได้รับอนุเคราะห์ข้อมูลจากคุณแสนสุข วชิระตระกูล เจ้าของฟาร์มแสนสุข คุณหมวย แซ่กัว ภรรยาเจ้าของฟาร์มและพนักงานในฟาร์มแสนสุขทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ให้ข้อมูลและคำแนะนำในด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการทำปัญหาพิเศษฉบับนี้ ซึ่งผู้เขียนขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่กรุณาให้ทุกสิ่งทุกอย่างกับลูกคนนี้อย่างมาก พี่ๆ คุณน้า เพื่อนๆ ทุกคนและบุคคลอื่น ที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

นลินี มิ่งมณี
มีนาคม 2542

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการศึกษา	3
วิธีการศึกษา	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสารและแนวความคิดทางทฤษฎี	5
การตรวจเอกสาร	5
แนวความคิดในการจัดการฟาร์ม	8
แนวความคิดในการจัดการฟาร์มเลี้ยงสัตว์	9
แนวความคิดในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของฟาร์ม	10
บทที่ 3 การจัดการด้านการผลิตและการตลาดของฟาร์มแสนสุข	15
ลักษณะทั่วไปของฟาร์ม	15
การจัดการทรัพยากรการผลิตที่สำคัญของฟาร์ม	16
การผลิตสุกรของฟาร์ม	19
การจัดการด้านการตลาด	34
ปัญหาในการจัดการฟาร์ม	35
บทที่ 4 การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์มแสนสุข	36
บัญชีฟาร์ม	36
การวัดสถานภาพด้านการเงินและการคลังของฟาร์ม	41
การวัดสถานภาพด้านรายได้และรายจ่ายของฟาร์ม	45

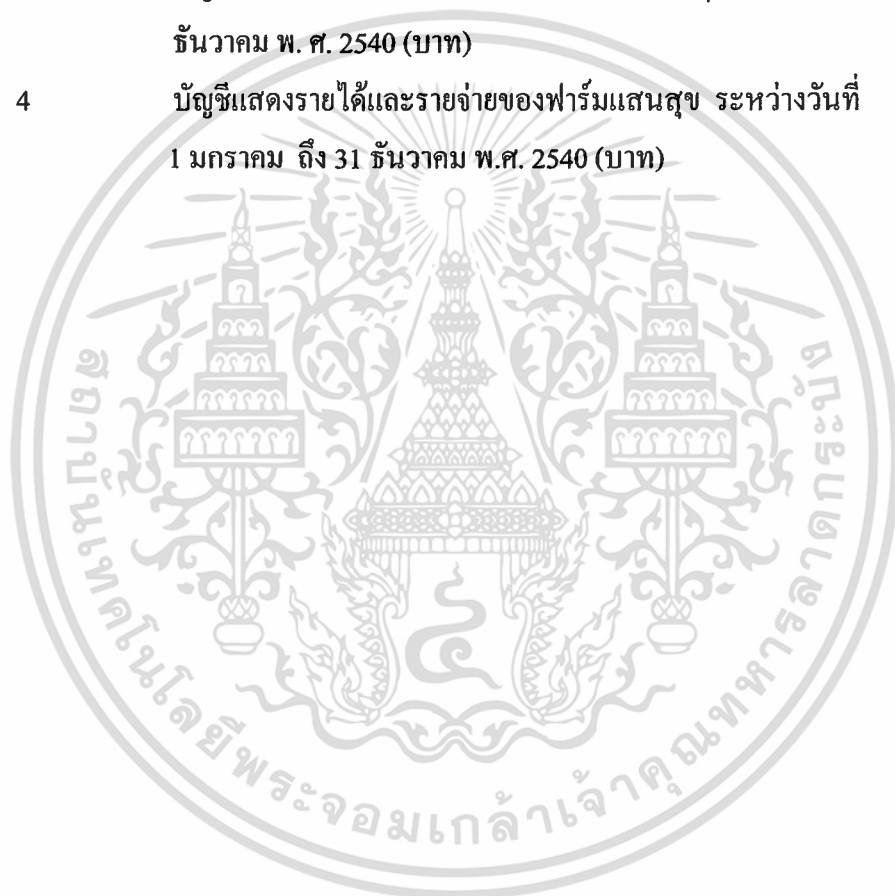
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
การวัดผลกำไรและผลตอบแทนของฟาร์ม	47
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	53
สรุป	53
ข้อเสนอแนะ	55
เอกสารอ้างอิง	56

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตำแหน่งและจำนวนพนักงานในฟาร์มแสนสุข	18
2	ต้นทุนการผลิตสุกรขุน น้ำหนักประมาณ 18 - 100 กิโลกรัม เฉลี่ยต่อ 1 ตัว ของฟาร์มแสนสุข ในปี พ.ศ. 2540 (บาท)	33
3	บัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ. ศ. 2540 (บาท)	38
4	บัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2540 (บาท)	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่แสดงที่ตั้งฟาร์มแสนสุข	16
2	แผนผังฟาร์มแสนสุข	17
3	ระบบการทดแทนสุกรภายในฟาร์มแสนสุข	20
4	วิธีการตลาดสุกรของฟาร์มแสนสุข	34

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

การเลี้ยงสุกรของประเทศไทย นับได้ว่ามีการพัฒนาให้ก้าวหน้าเป็นอย่างมาก ในช่วงระยะเวลา 30 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มมีการนำเข้าพันธุ์สุกรจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์สุกรในประเทศ มีผลทำให้สุกรพันธุ์ต่างประเทศได้แพร่กระจายและมีส่วนในการปรับปรุงพันธุ์สุกรในท้องถิ่นเกือบทุกส่วนของประเทศ การเลี้ยงสุกรได้พัฒนาจากการเลี้ยงแบบหลังบ้านในเขตปริมณฑลรอบๆ กรุงเทพมหานคร เป็นส่วนใหญ่มาเป็นแบบฟาร์มที่ถูกหลักวิชาการมากขึ้นและขยายตัวออกไปในเขตจังหวัดต่างๆ ส่วนใหญ่เริ่มเลี้ยงจากสุกรขุนเพียงอย่างเดียว แล้วพัฒนามาเลี้ยงพ่อและแม่พันธุ์สุกรสองสายเพื่อผลิตสุกรขุนเองด้วย การขยายฟาร์มในช่วงต้นๆ นั้นมักไม่ค่อยได้คำนึงถึงหลักวิชาการในการวางแผนฟาร์มและผังโรงเรือนมากนัก มักต่อเติมโรงเรือนไปตามใจชอบหรือตามลักษณะพื้นที่ ไม่ค่อยคำนึงถึงระบบป้องกันโรค โดยเฉพาะระบบการกำจัดของเสีย จึงทำให้ในหลายๆ ฟาร์มประสบกับปัญหาโรคระบาดแบบเรื้อรังเกิดความสูญเสียแบบต่อเนื่อง ซึ่งยากที่จะแก้ไขให้ปลอดจากโรคระบาดนั้นๆ ได้ นอกจากนี้ปัญหาโรคระบาดแล้วฟาร์มสุกรยังพบกับปัญหามลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ซึ่งถ้าจะแก้ไขให้ถูกต้องจะต้องลงทุนด้วยเงินจำนวนมาก อีกประการหนึ่ง ภาวะการตลาดสุกรไม่มีความแน่นอน ราคาสุกรผันผวนตลอดเวลา มีทั้งที่ราคาขึ้นสูงและลงต่ำมาก ต้นทุนการเลี้ยงสุกรทั้งราคาอาหาร ราคาวัสดุก่อสร้าง และแรงงานสูงขึ้น จนทำให้ผู้เลี้ยงรายย่อยเลิกทำไปเป็นจำนวนมาก ทำให้จำนวนการผลิตสุกรภายในประเทศอยู่ในมือของฟาร์มขนาดใหญ่มากขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้จากรายงานของสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในหนังสือครบรอบ 30 ปี ของสมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติวิเคราะห์ว่าฟาร์มที่ผลิตสุกรเป็นการค้าทั้งขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในปี พ.ศ. 2537 สามารถผลิตสุกรได้ 6.57 ล้านตัว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 80 ของที่ผลิตได้ทั้งประเทศและเฉพาะฟาร์มขนาดใหญ่มีสุกรอยู่ในครอบครองถึง 4.60 ล้านตัว หรือคิดเป็นร้อยละ 56 ของทั้งประเทศ ซึ่งฟาร์มขนาดใหญ่นี้มีทั้งในรูปแบบบริษัทที่มีอยู่ประมาณ 10 บริษัทและฟาร์มเอกเทศที่เลี้ยงสุกรมากกว่า 5,000 ตัวขึ้นไปอีกจำนวนหลายสิบฟาร์ม (วิวัฒน์, 2538: 49)

เนื่องจากความสำเร็จของธุรกิจฟาร์มนั้นขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจที่ดีและประสิทธิภาพของการจัดการฟาร์มเป็นสำคัญ การขาดประสิทธิภาพในการประกอบการและปัญหาด้านการจัดการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นเหตุให้การพัฒนาการเลี้ยงสุกรเพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้เกษตรกรเป็นไปอย่างเชื่องช้า ในฟาร์มสุกรขนาดใหญ่การจัดการฟาร์มที่ดีจึงเป็นสิ่งที่จะต้องอย่างยิ่ง ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การจัดการในฟาร์มของตนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาปรับปรุงฟาร์มของตนให้ทันต่อการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลก รวมทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเมื่อกลางปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลประกาศปล่อยค่าเงินบาทลอยตัวเพื่อหวังพยุงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้น ส่งผลกระทบต่อค่าการบริโภคนเนื้อสุกรทำให้ปริมาณการบริโภคนเนื้อสุกรลดลง การที่ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะด้านวัตถุดิบอาหารสัตว์ซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตสัตว์ร้อยละ 60-70 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ประกอบกับปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน สถาบันทางการเงินต่างๆ เข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ สถาบันทางการเงินไม่สามารถให้การช่วยเหลือได้ ผู้เลี้ยงจึงต้องพึ่งตัวเองเป็นสำคัญ

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาด้านการจัดการฟาร์มแสนสุข ตำบลบางสวน อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ โดยมีปริมาณการเลี้ยงสุกรประมาณ 13,800 ตัว เป็นหนึ่งในหลายสิบฟาร์มที่เป็นฟาร์มเอกเทศซึ่งเลี้ยงสุกรมากกว่า 5,000 ตัวขึ้นไป ทั้งนี้ฟาร์มแสนสุขมีกำลังการผลิตสุกรทั้งสิ้นประมาณ 800 แม่ กำลังการผลิตสุกรขุนอยู่ประมาณ 13,000 ตัว จึงมีความสนใจว่า การจัดการฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ กรณีศึกษาฟาร์มแสนสุข มีการจัดการฟาร์มอย่างไร ทั้งทางด้านการผลิตและการตลาด รวมทั้งต้องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของฟาร์มดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการฟาร์มของผู้เลี้ยงสุกรรายอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาด้านการจัดการฟาร์มด้านการผลิตสุกรของฟาร์มแสนสุข
2. เพื่อศึกษาด้านการจัดการฟาร์มด้านการตลาดสุกรของฟาร์มแสนสุข
3. เพื่อวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์มแสนสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการจัดการฟาร์มด้านการผลิตสุกรของฟาร์มแสนสุข
2. ทำให้ทราบถึงการจัดการฟาร์มด้านการตลาดสุกรของฟาร์มแสนสุข
3. ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของฟาร์มแสนสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เป็นแนวทางในการจัดการฟาร์มสุกรต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการจัดการฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ โดยทำการศึกษาเฉพาะฟาร์มแสนสุขเท่านั้น พิจารณาการจัดการฟาร์มด้านการผลิตและการตลาด ในส่วนของการจัดการด้านการผลิต เช่น การจัดการพ่อและแม่พันธุ์สุกร ลูกสุกร สุกรขุน การจัดการด้านอาหารและน้ำ การป้องกันโรค โรงเรือน อุปรกรณ์ และต้นทุนในการผลิต ในส่วนของการจัดการด้านการตลาด เช่น ช่องทางการจัดจำหน่าย การกำหนดราคา รวมถึงการวิเคราะห์และประเมินผลสถานภาพทางการเงิน และผลกำไรของฟาร์มแสนสุข ตำบลบางสวน อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ในปี พ.ศ. 2540

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาในครั้งนี้ จะเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบปฐมภูมิและทุติยภูมิจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการฟาร์ม รวมทั้งบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ ภายในฟาร์มแสนสุข โดยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีการเตรียมคำถามเป็นเค้าโครง และการสังเกตในฟาร์มของผู้ศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการฟาร์มด้านการผลิตและการตลาด รวมถึงข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์ม
2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสาร รายงานการศึกษา บทความ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนข้อมูลและสถิติจากส่วนราชการที่ได้รวบรวมไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อสรุปผลการศึกษา โดยนำข้อมูลที่รวบรวมเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไว้มาวิเคราะห์ผลการจัดการฟาร์มสุกรด้านการผลิตและการตลาดของฟาร์ม การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์ม โดยการวัดสถานภาพทางการเงินและการคลังของฟาร์ม เช่น อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนสุทธิ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อทรัพย์สิน การวัดสถานภาพด้านรายได้และรายจ่ายหรือวัดผลกำไรของฟาร์ม เช่น อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ และการวัดผลกำไรและผลตอบแทนของฟาร์ม เช่น รายได้สุทธิของฟาร์ม ผลตอบแทนแก่ทุนสุทธิที่เป็นของผู้ถือหุ้นของฟาร์มและการจัดการ ผลตอบแทนแก่ทุนทั้งหมดและการจัดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การตรวจเอกสารและแนวความคิดทางทฤษฎี

การตรวจเอกสาร

ถวัลย์ วรรณกุล (2530) กล่าวว่า การจัดการฟาร์มสุกร หมายถึงการดำเนินการหรือวิธีปฏิบัติใดๆ ก็ตามเกี่ยวกับการผลิตสุกรที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นการระดมความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาบริหารงาน เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการผลิต อันนำมาซึ่งผลกำไรให้แก่ฟาร์มในอัตราสูงและต่อเนื่องคุ้มค่าแก่การลงทุนทั้งทรัพย์สินและแรงงาน เครื่องบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการผลิตแต่ละฟาร์ม คือ กำไรจากการลงทุนของฟาร์มเหล่านั้น การจัดการฟาร์มรวมความถึงการปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังนี้ การคัดเลือกสุกรที่มีคุณภาพดีไว้ทำพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ การจัดการเกี่ยวกับอาหารและการให้อาหาร การจัดการโรงเรือนที่อยู่อาศัย การจัดการเกี่ยวกับการผสมพันธุ์ การวางแผนควบคุมโรคที่ถูกรักษาและมีประสิทธิภาพ การจัดเก็บบันทึกข้อมูลต่างๆ และการเร่งและกำหนดเป้าหมายการผลิตให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด

✓ สมศักดิ์ เปรียบพร้อม (2530) กล่าวว่าประเทศไทยกำลังประสบปัญหาว่าฟาร์มของเกษตรกรส่วนมากมีแนวโน้มเล็กลงเรื่อยๆ เนื่องจากที่ดินที่สามารถจะนำมาใช้ในการผลิตภาคเกษตรมีอยู่จำนวนจำกัด ในขณะที่อัตราการเพิ่มของประชากรเพิ่มในอัตราสูง นอกจากนี้ยังขาดประสิทธิภาพในการประกอบการและเกิดปัญหาด้านการจัดการฟาร์ม เป็นเหตุให้การพัฒนาการเกษตรเพื่อผลผลิตและรายได้แก่เกษตรกรเป็นไปอย่างเชื่องช้า ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงรูปแบบการผลิตและการจัดการฟาร์ม โดยมีเป้าหมาย 4 อย่าง คือ 1) เพื่อเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพ 2) เพื่อปรับปรุงฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้สูงขึ้น 3) เพื่อความมั่นคงของประเทศ และ 4) เพื่อเพิ่มรายได้ เป้าหมายที่สำคัญที่สุด คือต้องทำให้รายได้สุทธิของฟาร์มเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ในการที่จะสามารถบรรลุซึ่งเป้าหมายเหล่านี้ ทั้งที่เกษตรกรมีทรัพยากรอยู่จำกัด จำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในด้านการจัดการฟาร์มของเกษตรกรให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและตัดสินใจและมีหนทางเพื่อเลือกไว้หลายๆ ทาง ในการประกอบการทำฟาร์ม

สุวรรณ รุ่งเรืองนานา (2536) ศึกษากระบวนการผลิตและการตลาดสุกรในประเทศไทย พบว่า สุกรมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย มีปริมาณการบริโภคเนื้อสุกรต่อคนของไทยในปัจจุบันเท่ากับ 12.50 กิโลกรัมต่อคนต่อปี สาเหตุสำคัญที่ทำให้ระดับราคาสุกรภายในประเทศมีการขึ้นลง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่แน่นอน เนื่องมาจากความไม่สมดุลของปริมาณการผลิต และความต้องการบริโภคเนื้อสุกรของ ประชากร จำนวนฟาร์มเลี้ยงสุกรทั้งสิ้น 3,824 ฟาร์ม โดยจังหวัดที่เลี้ยงสุกรมาก ได้แก่ จังหวัด นครปฐม ราชบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และสุพรรณบุรี ปริมาณการเลี้ยงสุกรทั้ง 5 จังหวัด คิดเป็น ร้อยละ 50 ของการผลิตสุกรของประเทศ โดยมีลักษณะการเลี้ยงสุกรอยู่ 4 แบบ โดยในประเทศไทยยังไม่เห็นรูปแบบการเลี้ยงสุกรแบบครบวงจรแม้แต่บริษัทเอกชนรายใหญ่ สำหรับต้นทุนใน การผลิตสุกรขุนส่วนใหญ่จะเป็นต้นทุนค่าพันธุ์และค่าอาหารคิดเป็นร้อยละ 90 ของต้นทุนทั้งหมด ต้นทุนของผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยจะต่ำกว่าผู้เลี้ยงสุกรเป็นการค้า แต่อย่างไรก็ตามสภาพซากที่ได้ยังคง มีคุณภาพต่ำจึงทำให้ผู้เลี้ยงรายย่อยมักได้รับกำไรน้อยกว่าผู้เลี้ยงเป็นการค้า ปัญหาที่พบในการผลิต ได้แก่ ปัญหาเรื่องพันธุ์ ปัญหาด้านอาหารสัตว์ การขาดการวางแผนในการผลิต ความล้มเหลวของ ระบบสหกรณ์ และความจริงจังของหน่วยงานราชการ การศึกษาด้านการตลาดพบว่า การเคลื่อน ย้ายสุกรจากแหล่งผลิตมาสู่ผู้บริโภคคนกลางรายใหญ่ 3 ประเภท คือ พ่อค้ารวบรวมสุกรมีชีวิต ในท้องถิ่น พ่อค้าขายส่งสุกรชำแหละซึ่งจะนำสุกรเข้าโรงฆ่าท้องถิ่น หรือโรงฆ่าสุกรที่ กรุงเทพมหานคร แล้วขายสุกรที่ชำแหละแล้วให้แก่พ่อค้าขายปลีกสุกรชำแหละ ซึ่งขายเนื้อสุกรให้ ผู้บริโภคต่อไป ความต้องการบริโภคเนื้อสุกรภายในประเทศยังคงสูงกว่าปริมาณการผลิตสุกรมา โดยตลอด แต่ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากการเก็บตัวเลขของทางราชการ ไม่มีตัวเลขปริมาณการลักลอบ ฆ่าสุกรที่ผิดกฎหมายรวมอยู่ด้วย ทางด้านการส่งออกสุกรยังคงมีจำนวนน้อย เพราะสุกรของไทย ยังมีปัญหาในเรื่องโรค ปัญหาด้านการตลาดได้แก่ ปัญหาระดับตลาด ปัญหาการฆ่าสุกรเถื่อน ปัญหาการลักลอบนำเข้าสุกรจากประเทศใกล้เคียง และปัญหาด้านการขนส่ง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2538) ศึกษาการผลิตและการตลาดสุกร พบว่าการผลิตสุกร มีอัตราการขยายตัวที่ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากตลาดรองรับจะจำกัดอยู่เฉพาะภายในประเทศ ส่วน การส่งออกมีปริมาณน้อยมากจึงทำให้การผลิตไม่สามารถขยายตัวได้มากเท่าที่ควร การบริโภคสุกร ภายในประเทศโดยรวม มีปริมาณการบริโภคสินค้าจะมากหรือน้อยขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เช่น จำนวนประชากร รายได้ประชากร ความนิยมในสินค้านั้น หรือบริโภคทดแทนสินค้าชนิดอื่นที่มี ราคาแพงและมีชื่อเสียงของท้องถิ่นในสินค้านั้นๆ การบริโภคสุกรก็เช่นเดียวกัน เนื้อสุกรภายใน ประเทศบริโภคใน 2 รูปแบบคือ บริโภคในรูปผลิตภัณฑ์แปรรูป และบริโภคในรูปของเนื้อสุกร สด สภาพปัญหาในด้านการผลิตได้แก่ ปัญหาโรคระบาดสัตว์ ปัญหาพันธุ์สุกร ปัญหาอาหารสัตว์ ปัญหามลภาวะที่เกิดจากการเลี้ยงสุกร ปัญหาที่ดินมีราคาแพง ส่วนปัญหาในด้านการตลาดมีทั้ง ปัญหาการตลาดภายในประเทศ และปัญหาการตลาดต่างประเทศ ปัญหาการตลาดภายในประเทศ ได้แก่ การลักลอบฆ่าสุกรเถื่อน ความละเอียดต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ระบบตลาดไม่มี ประสิทธิภาพ ส่วนปัญหาการตลาดต่างประเทศ ได้แก่ โรคระบาด การส่งออกขาดความสม่ำเสมอ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาาราคาไม่แน่นอน ปัญหาการขาดแคลนโรงฆ่าสัตว์ที่ทันสมัย การแข่งขันจากประเทศคู่แข่งทางการค้า

วิวัฒน์ ชวนะนิกุล (2538) กล่าวว่า การเลี้ยงสุกรในประเทศไทยในยุคปัจจุบันมีการขยายตัวในระดับฟาร์มใหญ่มากขึ้นเรื่อยๆ และมีการแข่งขันกันสูงทั้งภายในประเทศและกับต่างประเทศ การบริหารและการจัดการฟาร์มจำเป็นต้องใช้ “กลยุทธ์ในเชิงรุก” มากกว่าในเชิงตั้งรับแบบเดิม กล่าวคือ ต้องรู้สถานการณ์การผลิตในฟาร์มตลอดเวลา โดยมีข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ทั้งด้านการผลิตและการป้องกันโรค มีเป้าหมายที่ชัดเจนและการปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โดยอาศัยเทคโนโลยีด้านต่างๆ ที่กำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการตรวจสอบระดับของภูมิคุ้มกันโรค ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดการฟาร์ม อุปกรณ์เครื่องใช้ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและช่วยลดแรงงานของคน เครื่องจักรกลที่ช่วยบำบัดของเสีย เพื่อลดปัญหามลภาวะในฟาร์ม ทั้งในฟาร์มเก่าและฟาร์มใหม่ การใช้กลยุทธ์ในเชิงรุกนี้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพิ่มผลผลิตและป้องกันการสูญเสีย ที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายของการธุรกิจการเลี้ยงสุกรในระดับอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

พัฒนเศรษฐ์ เวียงเจริญ (2539) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการเลี้ยงสุกรอย่างง่าย กรณีศึกษา หจก.อัคราพรฟาร์ม พบว่า การเลี้ยงสุกรสามารถที่จะพัฒนาจนทัดเทียมอารยประเทศอื่นได้ ถึงแม้ว่าจะมีฟาร์มเลี้ยงสุกรในประเทศไทยที่จัดว่าเป็นฟาร์มเลี้ยงในระดับอุตสาหกรรม ทำการเลี้ยงแม่สุกรฟาร์มละกว่า 1,000 แม่ และมีฟาร์มที่เลี้ยงสุกรขุนกว่า 10,000 ตัว อยู่มากมายก็ตามแต่ก็ยังมีเกษตรกรที่ทำการเลี้ยงสุกรเพื่อเป็นรายได้เสริมสำหรับครอบครัว เกษตรกรย่อยดังกล่าวจำเป็นที่จะต้องได้รับความรู้ในด้านการเลี้ยงสุกรอย่างถูกต้องเพื่อจะได้นำไปพัฒนาการเลี้ยงสุกรของตน ซึ่งเมื่อเกษตรกรสามารถเลี้ยงสุกรได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว นอกจากจะทำรายได้ให้แก่ครอบครัว ยังสามารถขยายกิจการให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้ โดยเกษตรกรสามารถที่จะทำการศึกษาคำนวณ ต้นทุน รายได้ และผลตอบแทน อย่างคร่าวๆ เพื่อวิเคราะห์ดูว่าเกษตรกรเองนั้นมีความสามารถในการเลี้ยงสุกรระดับไหน จากเงินทุนที่เกษตรกรมีอยู่ หรือปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ เกษตรกรที่มีความสนใจจะเริ่มเลี้ยงสุกรหรือเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรอยู่แล้วในครัวเรือน จะทำการเลี้ยงสุกรเพิ่มขึ้น ควรทำการศึกษาวิธีการเลี้ยงสุกรที่ถูกต้อง เข้าใจลักษณะสุกรว่ามีลักษณะอย่างไร ต้องการอาหารแบบไหน มีโรคอะไรบ้างที่เป็นอันตรายต่อสุกร นอกจากนี้ควรศึกษาถึงความต้องการของตลาดด้วย ว่าต้องการสุกรแบบใด เพื่อจะได้ผลิตสุกรตรงความต้องการของตลาด

เจริญศักดิ์ ศาลากิจ (2540) กล่าวว่า ในแต่ละฟาร์มสุกรอาจพบความแตกต่างในกรอบวิธีการหรือลักษณะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นการบริหารจัดการความเสี่ยงในฟาร์มสุกรสิ่งสำคัญที่สุดคือ การตรวจสอบข้อมูลที่แท้จริงของฟาร์มสุกรในด้านต่างๆ เพื่อจำแนกเหตุการณ์ต่างๆ ที่ก่อให้เกิดเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกิดความเสี่ยงต่อกิจการ เพราะความเสี่ยงต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะนำพาความสูญเสียหรือนำพาโอกาสของผลกำไรมาสู่กิจการอยู่เสมอ กลยุทธ์บริหารความเสี่ยงประกอบด้วยวิธีการจัดการต่อความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใน 4 วิธีการคือ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การลดความรุนแรงความเสี่ยง การรักษาระดับความเสี่ยงให้คงที่ และการโอนความเสี่ยง การบริหารจัดการความเสี่ยงของฟาร์มสุกรโดยจัดจำแนกโครงสร้างของความเสี่ยง ขั้นตอนการจัดการความเสี่ยงและกลยุทธ์บริหารของฟาร์มสุกรซึ่งจะมีลักษณะเฉพาะแตกต่างตามสถานภาพของสถานที่เจ้าของฟาร์มและชนิดของฟาร์มสุกร

นิรนาม (2541) กล่าวว่า สถานการณ์ราคาสุกรที่ตกต่ำอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเป็นสำคัญ ทำให้ความต้องการสินค้าลดลง ไม่ได้มาจากปริมาณสุกรที่มากเกินไป ความต้องการ การที่ราคาตกต่ำอย่างรวดเร็วเป็นผลมาจากความตื่นตระหนกที่เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เลี้ยง เพราะเกรงว่าราคาสุกรจะอ่อนตัวลงมากกว่าที่เป็นอยู่ จึงเร่งนำสินค้าออกมาขาย ความต้องการเนื้อสุกรในท้องตลาดได้ตกลงมากกว่าครึ่ง ราคาสุกรหน้าฟาร์มจึงอ่อนตัวตามไปในที่สุด โดยสุกรมีชีวิตภาคกลางจำหน่ายอยู่ที่ประมาณ 38-39 บาท เดิม 40-42 บาท ส่งผลให้ราคาสุกรอ่อนตัวลงมาด้วย แนวโน้มราคาสุกรในอนาคตไม่น่าจะอ่อนตัวลงมากกว่านี้ หากผู้เลี้ยงไม่ตื่นตระหนกและนำสุกรออกมาขายเพิ่มขึ้น ทุกคนต่างทราบว่ามีปริมาณสุกรที่มีอยู่ในระบบไม่ได้มากเกินไป ความต้องการ ปัญหาคือกำลังการบริโภคที่ลดลงไป ราคาที่ผู้เลี้ยงจะอยู่ได้น่าจะประมาณ 38-39 บาท เพราะต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับดังกล่าว ถึงแม้ว่าช่วงที่ผ่านมาต้นทุนการผลิตจะอ่อนตัวลงมา ในส่วนของวัตถุดิบ อาหารสัตว์ แต่เป็นเพียงบางชนิดเท่านั้น ในทางตรงข้ามยังมีต้นทุนส่วนอื่นที่ปรับสูงขึ้น คือ ดอกเบี้ยเงินกู้ที่เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า คือจากที่รัฐบาลมีนโยบายปรับดอกเบี้ยขึ้น และการที่ผู้ประกอบการลดกำลังการผลิตลง ทำให้ดอกเบี้ยมาแฝงอยู่ในสุกรแต่ละตัวมากขึ้น จึงทำให้ต้นทุนการผลิตโดยรวมยังคงอยู่ในระดับสูง

แนวความคิดในการจัดการฟาร์ม

ความหมายของการจัดการฟาร์ม

การจัดการฟาร์ม หมายถึงการจัดสรรทรัพยากรของหน่วยธุรกิจฟาร์มที่มีอยู่จำนวนจำกัด เช่น ที่ดิน แรงงาน ทุน ในการผลิตพืชและสัตว์ เพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ของหน่วยธุรกิจฟาร์มที่ต้องการ ภายใต้การเสี่ยงภัยและความไม่แน่นอน และกระบวนการจัดการที่นำมาใช้สำหรับธุรกิจฟาร์มนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ในการจัดการ

หน้าที่ที่ผู้จัดการฟาร์มต้องกระทำแบ่งเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. การวางแผน เริ่มด้วยการกำหนดเป้าหมายและนิยามปัญหาว่าคืออะไร จากนั้นเป็นการรวบรวมข่าวสาร ความรู้ ตลอดจนการกำหนดทางเลือกเพื่อหาคำตอบให้กับปัญหา การวางแผนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจะต้องมีการวางแผนอยู่ตลอดเวลา

2. การนำแผนไปปฏิบัติ เมื่อการวางแผนเสร็จสมบูรณ์แล้ว ทางเลือกที่ดีที่สุดจะถูกเลือกเพื่อนำไปปฏิบัติ โดยให้คำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ เมื่อทรัพยากรของแผนพร้อมแล้วจะมีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียดในการทำงานอย่างชัดเจน

3. การควบคุม หน้าที่ในการควบคุมถูกกำหนดขึ้น เพื่อจะตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนว่าบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงปัจจัยบางอย่างที่มีผลต่อธุรกิจฟาร์ม อาจทำให้ผลที่เกิดขึ้นจริงนั้น ไม่ตรงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้

แนวความคิดในการจัดการฟาร์มเลี้ยงสัตว์

ในระบบการเลี้ยงและผลิตสัตว์ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ

1. ตัวสัตว์เลี้ยง ซึ่งจะช่วยให้เปลี่ยนอาหารสัตว์ให้เกิดผลประโยชน์ขั้นสุดท้ายหรือผลผลิตที่ต้องการ โดยมีแรงงานช่วยงานฟาร์มหรือช่วยขนถ่ายและขนส่ง
2. อาหารสัตว์
3. ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนที่เกี่ยวข้องกับระบบการเลี้ยงและการผลิต

ระบบการผลิต

ระบบการเลี้ยงและผลิตสัตว์ แบ่งเป็น 2 ระบบ ได้แก่

1. การเลี้ยงแบบทั่วๆ ไป เกษตรกรจะปล่อยให้สัตว์ออกหาอาหารกินเอง โดยเกษตรกรจะเป็นผู้ควบคุมการเข้าออกหาอาหารของสัตว์
2. การเลี้ยงและผลิตแบบประณีตหรือเข้มข้น เกษตรกรจะต้องเพิ่มความเอาใจใส่ในการเลี้ยงสัตว์ เป็นผู้จัดหาอาหารสัตว์มาให้สัตว์กิน มีการดูแลสุขภาพและควบคุมรักษาโรคให้แก่สัตว์เลี้ยง เช่น การเลี้ยงเป็ด ไก่ สุกร หรือวัวนมในกรงหรือคอก แล้วมีการให้อาหารแก่สัตว์อย่างสม่ำเสมอ มีการฉีดยาป้องกันและรักษาโรคสัตว์อยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของฟาร์ม

การวิเคราะห์ธุรกิจฟาร์มทั้งหมดที่สมบูรณ์จะประกอบไปด้วย วิธีการวิเคราะห์โดยจะนำเอาสิ่งสำคัญของหน่วยธุรกิจฟาร์มมาพิจารณา ในการศึกษาคั้งนี้จะพิจารณาสิ่งสำคัญของหน่วยธุรกิจฟาร์มที่จะนำมาวิเคราะห์ดังนี้

การวัดสถานภาพด้านการเงินและการคลังของฟาร์ม

เป็นการวัดและวินิจฉัยถึงฐานะความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยอาศัยข้อมูลทางด้านทรัพย์สินและหนี้สินที่จัดบันทึก ในการวัดฐานะความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจฟาร์มสามารถทำได้โดยอาศัยตัววัด ต่างๆ ที่อยู่ในรูปของอัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินและหนี้สิน ดังนี้

อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio: CR)

เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียนที่มีอยู่ กับจำนวนหนี้สินระยะสั้นของฟาร์ม อัตราส่วนนี้จะเป็นตัววัดที่สะท้อนให้เห็นฐานะความมั่นคงหรือความสามารถของเจ้าของฟาร์มว่า จะมีจำนวนทรัพย์สินหมุนเวียนมีค่ามากพอที่จะชดใช้หนี้สินหรือเงินกู้ระยะสั้นได้หรือไม่ หลังจากที่มีการขายจำนวนทรัพย์สินหมุนเวียนทั้งหมดที่มีอยู่ ตัววัดนี้จะเป็นประโยชน์ช่วยประกอบการพิจารณาการกู้เงินระยะสั้นของฟาร์ม และการให้กู้เงินระยะสั้นของสถาบันเงินกู้

มูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียนทั้งหมด

$$\text{Current Ratio} = \frac{\text{มูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียนทั้งหมด}}{\text{จำนวนหนี้สินทั้งหมดระยะสั้น}}$$

อัตราส่วนระยะกลาง (Intermediate Ratio: IR)

เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างมูลค่ารวมของทรัพย์สินหมุนเวียนและประกอบการ กับจำนวนรวมของหนี้สินระยะสั้นและปานกลาง ดังนั้นอัตราส่วนนี้ใช้เป็นตัววัดที่สามารถชี้บอกถึงฐานะความมั่นคงด้านการคลังหรือทรัพย์สินได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มูลค่ารวมทั้งหมดของทรัพย์สินหมุนเวียนและประกอบการ

$$\text{Intermediate Ratio} = \frac{\text{มูลค่ารวมทั้งหมดของทรัพย์สินหมุนเวียนและประกอบการ}}{\text{จำนวนหนี้สินระยะสั้นและระยะปานกลาง}}$$

อัตราส่วนทุนสุทธิ (Net Capital Ratio: NCR)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมด ที่หน่วยธุรกิจฟาร์มมีอยู่กับจำนวนหนี้สินรวมทุกชนิด อัตราส่วนนี้จึงเป็นตัววัดที่สำคัญ เพราะสามารถชี้บอกรูานะความมั่นคงทางด้านทรัพย์สิน โดยส่วนรวมทั้งหมดของหน่วยธุรกิจฟาร์มได้

$$\text{Net Capital Ratio} = \frac{\text{มูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมด}}{\text{จำนวนหนี้สินทั้งหมด}}$$

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt/Equity Ratio: DE)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างจำนวนหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ กับจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนนี้เป็นตัววัดหนึ่งที่สามารถชี้บอกรูานะถึงสภาพและความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจฟาร์ม

$$\text{Debt/Equity Ratio} = \frac{\text{จำนวนหนี้สินทั้งหมด}}{\text{มูลค่าของทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อทรัพย์สิน (Equity/Value Ratio: EV)

เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าของทรัพย์สินทุนสุทธิของผู้ถือหุ้นกับมูลค่าของทรัพย์สินรวมทั้งหมด อัตราส่วนนี้จึงสามารถใช้แสดงถึงรูานะความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจฟาร์ม และยังชี้บอกรูานะว่าการลงทุนของหน่วยธุรกิจฟาร์มใช้ทรัพย์สินทุนที่เป็นของผู้ถือหุ้นเองมากน้อยแค่ไหนและกู้ยืมมาลงทุนมากน้อยแค่ไหน

$$\text{มูลค่าของทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม} \\ \text{Equity/Value Ratio} = \frac{\text{มูลค่าทรัพย์สินรวมทั้งหมด}}{\text{มูลค่าทรัพย์สินรวมทั้งหมด}}$$

การวัดสถานภาพด้านรายได้และรายจ่ายของฟาร์ม

การวิเคราะห์ด้านรายได้และรายจ่ายหรือวัดผลกำไรของฟาร์ม ต้องอาศัยข้อมูลที่จัดบันทึกในบัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์ม ประกอบการคำนวณหาตัววัดดังนี้

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ (Operating Ratio: OR)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิตของฟาร์มและรายได้รวมทั้งหมดของธุรกิจฟาร์ม เฉพาะรายได้ที่ได้รับจากกิจกรรมต่างๆ ของฟาร์ม ดังนั้นอัตราส่วนนี้จะบอกให้ทราบว่าในการดำเนินกิจการต่างๆ ของหน่วยธุรกิจฟาร์มนั้นจะเสียค่าใช้จ่ายในการประกอบการผลิตมากน้อยแค่ไหน และรายจ่ายที่เกิดขึ้นนี้เทียบเป็นสัดส่วนเท่าใดของรายได้รวมของฟาร์ม

$$\text{Operating Ratio} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิต}}{\text{รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม}}$$

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายคงที่ต่อรายได้ (Fixed Ratio: FR)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายคงที่ในการผลิตของฟาร์มกับรายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม เพื่อที่จะดูว่ารายจ่ายคงที่มีมากน้อยแค่ไหน เมื่อคิดเทียบกับรายได้

$$\text{Fixed Ratio} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายคงที่ทั้งหมด}}{\text{รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม}}$$

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ (Gross Ratio: GR)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างรายจ่ายรวมทั้งหมดของฟาร์มกับรายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม ดังนั้น Gross Ratio จึงแสดงถึงกำไรและขาดทุนของฟาร์ม

$$\text{Gross Ratio} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดของฟาร์ม}}{\text{รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม}}$$

การวัดผลกำไรและผลตอบแทนของฟาร์ม

การวัดผลกำไรหรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำฟาร์ม โดยการคำนวณหาผลตอบแทนแก่ปัจจัยการผลิตที่สำคัญๆ เช่น แรงงานและทุน ในการคำนวณหาผลตอบแทนแก่ปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการประกอบการธุรกิจฟาร์ม ต้องอาศัยข้อมูลจากบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน และบัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายมาคำนวณหาตัววัดต่างๆ ดังนี้

รายได้สุทธิของฟาร์ม

$$\text{รายได้สุทธิของฟาร์ม} = \text{รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม} - \text{ค่าใช้จ่ายในการประกอบการผลิต} - \text{ค่าใช้จ่ายคงที่ในการผลิต}$$

ผลตอบแทนแก่แรงงานเจ้าของฟาร์ม (ในฐานะผู้ประกอบการ) แก่การจัดการและทุนสุทธิของเจ้าของฟาร์ม (Return to Operator's Labor, Capital Management: ROLCM)

$$\text{ROLCM} = \text{รายได้สุทธิของฟาร์ม} - \text{ค่าแรงงานที่คิดให้แก่แรงงานครอบครัว}$$

ผลตอบแทนแก่แรงงานเจ้าของฟาร์ม (ในฐานะผู้ประกอบการ) และการจัดการ (Return to Operator's Labor and Management: ROLM)

$$\text{ROLM} = \text{ROLCM} - \text{asset return on average net worth}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลตอบแทนแก่การจัดการ (Management Income)

Management income = ROLM - ค่าแรงงานที่คิดให้ operator's labor

หรือ

Management income = ROLCM - ผลตอบแทนที่คิดให้แก่ net worth เฉลี่ย

ผลตอบแทนแก่ทุนสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์มและการจัดการ (Return to Operator's Capital and Management: ROCM)

ROCM = ROLCM - ค่าจ้างที่คิดให้แก่แรงงานของเจ้าของฟาร์มในฐานะผู้ประกอบการ
คำนวณในรูปร้อยละ

$$\text{PROCM} = \frac{\text{ROCM}}{\text{average net worth}} \times 100$$

ผลตอบแทนแก่ทุนทั้งหมดและการจัดการ (Return to Total Capital and Management: RTCM)

RTCM = ROCM + ดอกเบี้ยเงินกู้ทั้งหมดที่จ่ายไป
คำนวณในรูปร้อยละ

$$\text{PRTCМ} = \frac{\text{ROCM} + \text{ดอกเบี้ยเงินกู้ทั้งหมดที่จ่ายไป}}{\text{มูลค่าของทุนทั้งหมดเฉลี่ย}} \times 100$$

บทที่ 3

การจัดการด้านการผลิตและการตลาดของฟาร์มแสนสุข

ลักษณะทั่วไปของฟาร์ม

เจ้าของฟาร์ม

ฟาร์มแสนสุข มีรูปแบบของการจัดองค์ประกอบของธุรกิจฟาร์มเป็นแบบเจ้าของคนเดียว โดยมีคุณแสนสุข วชิระตระกูล เป็นเจ้าของฟาร์ม คุณแสนสุขอายุ 50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เดิมดำเนินธุรกิจโรงสีข้าวของครอบครัว ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 คุณแสนสุขได้เริ่มทำการเลี้ยงสุกรขุนประมาณ 200 ตัว เมื่อเห็นว่าฟาร์มสุกรมีรายได้ดีและมีรายได้เหลือจนสามารถสะสมไว้จำนวนหนึ่ง คุณแสนสุขจึงทำการขยายขนาดฟาร์มให้ใหญ่ขึ้น และพัฒนาการผลิตสุกรม้าเลี้ยงพ่อและแม่พันธุ์สุกรเพื่อผลิตสุกรขุนเองด้วย

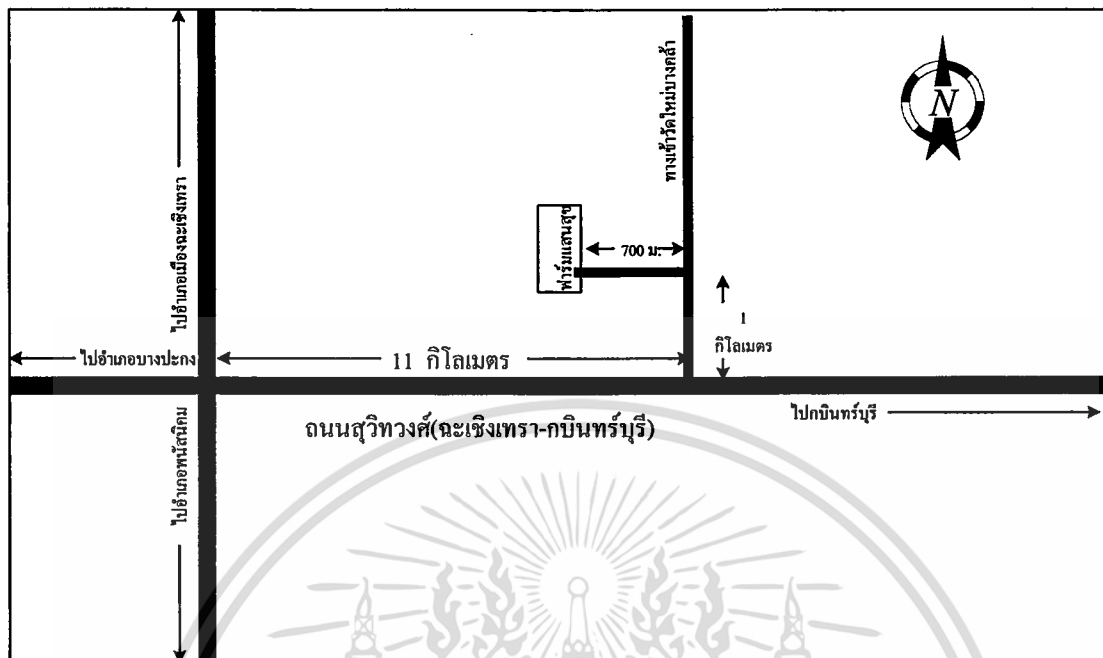
สถานที่ตั้งฟาร์ม

ฟาร์มแสนสุขตั้งอยู่ที่ตำบลบางสวน อําเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ห่างจากอำเภอบางคล้าประมาณ 10 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทราประมาณ 14 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 89 กิโลเมตร (ภาพที่ 1) ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มอากาศค่อนข้างร้อน พื้นที่โดยรอบฟาร์มเป็นพื้นที่ทำสวน เลี้ยงกุ้งกุลาดำและที่ว่างไม่ได้ทำประโยชน์ การคมนาคมไปมาสะดวกมีถนนเข้าถึงฟาร์ม

ขนาดของฟาร์ม

ปัจจุบันฟาร์มแสนสุขจัดได้ว่าเป็นฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ เนื่องจากมีขนาดของที่ดินทั้งหมดในการทำฟาร์มสุกรจำนวน 80 ไร่ มีปริมาณการเลี้ยงสุกรประมาณ 13,800 ตัว ฟาร์มมีกำลังการผลิตสุกรทั้งสิ้น 800 แม่พันธุ์ มีปริมาณการเลี้ยงสุกรขุนประมาณ 13,000 ตัว และมีปริมาณการผลิตสุกรขุนมีชีวิตออกจำหน่ายประมาณ 36,000 ตัวต่อปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงที่ตั้งฟาร์มแสนสุข

การจัดการทรัพยากรการผลิตที่สำคัญของฟาร์ม

การจัดการที่ดิน

ฟาร์มแสนสุขมีเนื้อที่ทำฟาร์มสุกรจำนวน 80 ไร่ ภายในพื้นที่ประกอบไปด้วยโรงเรือนสุกรขุน 15 หลัง โรงเรือนผสม 1 หลัง โรงเรือนอู้มท้อง 1 หลัง โรงเรือนอนุบาล 1 หลัง โรงเรือนขาย 1 หลัง โรงเรือนป่วย 1 หลัง โรงเครื่องซัง 1 หลัง โรงพ่นยาฆ่าเชื้อโรค 1 หลัง ที่เก็บอาหารสัตว์และวัสดุอุปกรณ์ของฟาร์ม 4 หลัง สำนักงาน 1 หลัง ที่พักคนงาน 2 หลัง แท็งก์น้ำ 2 แท็งก์บ่อน้ำดี 13 บ่อ และบ่อน้ำเสีย 5 บ่อ (ภาพที่ 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 ตำแหน่งและจำนวนพนักงานในฟาร์มแสนสุข

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
ผู้จัดการฟาร์ม	1
หมอประจำฟาร์ม	3
คนงาน	50
ช่างซ่อมบำรุง	1
คนขับรถ	1
ยาม	1
เสมียน	1
รวม	58

ทุนและสินเชื่เพื่อการจัดการฟาร์ม

ทุนของฟาร์มแสนสุขประกอบด้วย เครื่องมือและเครื่องจักรต่างๆ โรงเรือน สิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่ดิน และเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินการ

เนื่องจากฟาร์มแสนสุขดำเนินการขยายกิจการฟาร์มต้องอาศัยปัจจัยทุนเป็นจำนวนมาก เงินลงทุนสูง เงินลงทุนของเจ้าของฟาร์มแต่เพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ ดังนั้นฟาร์มจึงต้องอาศัยสินเชื่อเพื่อการจัดการฟาร์ม

แหล่งสินเชื่อของฟาร์มแสนสุขมาจาก 2 แหล่ง ได้แก่ แหล่งสินเชื่อที่เป็นสถาบันการเงินและแหล่งสินเชื่อที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน

1. แหล่งสินเชื่อที่เป็นสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์และธนาคารแห่งประเทศไทย ฟาร์มแสนสุขกู้เงินระยะยาวจากธนาคารพาณิชย์และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อใช้ในการปรับปรุงและขยายกิจการ เช่น เพื่อการซื้อที่ดิน การสร้างโรงเรือน การซื้อเครื่องจักรขนาดใหญ่

2. แหล่งสินเชื่อที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน ได้แก่ คนรู้จัก (ที่เชื่อใจในเครดิตของฟาร์ม) ฟาร์มแสนสุขกู้เงินระยะสั้นจากแหล่งสินเชื่อนี้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานฟาร์ม

แหล่งที่มาของข้อมูลสำหรับการจัดการ

แหล่งที่มาของข้อมูลสำหรับการจัดการฟาร์มของฟาร์มแสนสุข เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสถาบันอื่น เป็นการรับข้อมูลโดยการต้องผ่านการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นหรือสถาบันต่างๆ ได้รับข้อมูลจากฟาร์มทั่วไปในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีการประชุมกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ซึ่งกันและกัน บริษัทผู้ขายวัคซีนและยาป้องกันโรค บริษัทขายอาหารสุกร จากพนักงานขายที่นำสินค้ามาเสนอขาย วิทย์ โทททัศน์ สิ่งตีพิมพ์หรือเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการทำฟาร์มทั้งภาครัฐบาลและเอกชน และได้มาจากระบบการณและการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการสังเกต ทดลอง ทดสอบ หรือข้อมูลจากผู้เลี้ยงตัดสินใจเอง ส่วนข้อมูลที่ได้มาจากภายในฟาร์มของตนเองได้มาจากการจดบันทึกของผู้จัดการฟาร์ม เช่น บันทึกเกี่ยวกับรายได้ รายจ่าย ราคาผลผลิตที่ขายได้

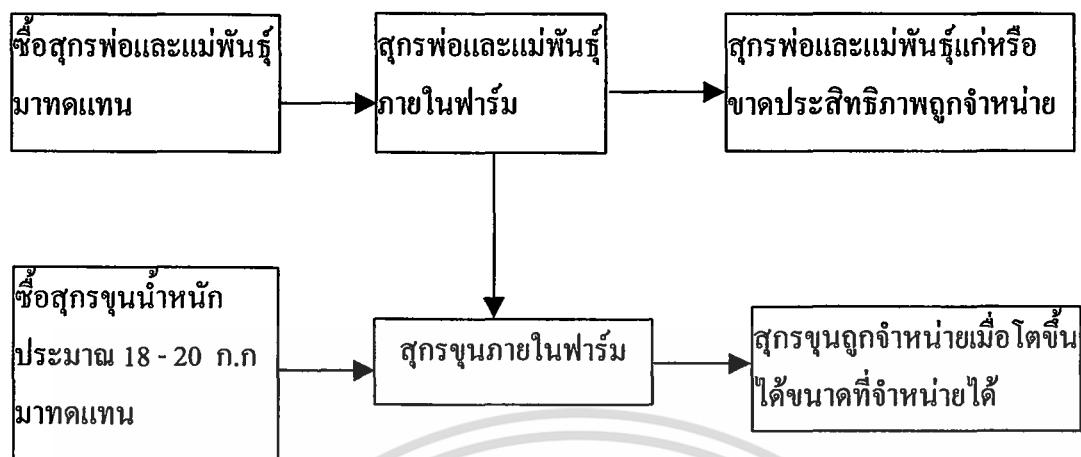
การผลิตสุกรของฟาร์ม

ระบบการผลิตสุกร

การผลิตสุกรของฟาร์มแสนสุข ผู้เลี้ยงจะดูแลเอาใจใส่ในการเลี้ยงสุกร โดยจะมีการจัดหาอาหารให้สุกร อาหารที่ให้แก่สุกรจะมีคุณภาพและคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสมกับสุกรแต่ละประเภท มีการให้อาหารสุกรอย่างสม่ำเสมอ มีการดูแลสุขภาพและควบคุมรักษาโรคให้แก่สุกร โดยมีตรวจสุขภาพ ฉีดวัคซีนป้องกันและรักษาโรคให้แก่สุกรอยู่เสมอ ภายในฟาร์มจะมีการเลี้ยงสุกรทุกช่วงอายุ ได้แก่ พ่อพันธุ์สุกร แม่พันธุ์สุกร ลูกสุกรหลังคลอดถึงหย่านม ลูกสุกรหลังหย่านมถึงประมาณ 8 สัปดาห์ และสุกรขุนจนถึงขนาดส่งตลาดจำหน่าย

การเลี้ยงสุกรของฟาร์มจำเป็นต้องคำนึงถึงจำนวนของสุกรที่เลี้ยงในฟาร์ม เพื่อให้ทันกับปริมาณความต้องการซื้อสุกรขุนในแต่ละวัน และจะมีการจัดหาสุกรเข้ามาทดแทน เพื่อไม่ให้เกิดการผลิตสุกรของฟาร์มที่ดำเนินอยู่เกิดหยุดชะงัก ฟาร์มสามารถดำเนินการผลิตได้ตลอด โดยการซื้อสุกรขุนซึ่งมีน้ำหนักประมาณ 18 - 20 กิโลกรัม เข้ามาทดแทน (ภาพที่ 3) และซื้อพ่อและแม่พันธุ์สุกรเข้ามาทดแทนพ่อและแม่พันธุ์สุกรที่แก่ใช้งานไม่ได้หรือพ่อและแม่พันธุ์สุกรที่ไม่มีประสิทธิภาพในการผลิตลูกสุกรแล้ว เพื่อให้ผสมพันธุ์ต่อไปผลิตลูกสุกรที่มีคุณภาพและปริมาณตามต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 ระบบการทดแทนสุกรภายในฟาร์มแสนสุข

การจัดการโรงเรือนสุกร

โรงเรือนภายในฟาร์มแสนสุข แบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

โรงเรือนผสม

ภายในโรงเรือนผสมจะมีพ่อและแม่พันธุ์สุกรอยู่ เป็นโรงเรือนหลังคากระเบื้องจั่วสองชั้น ผนังด้านข้างของโรงเรือนเป็นม่านผ้าใบปิดเปิดได้ ลักษณะโรงเรือนโปร่ง การระบายอากาศดีไม่ร้อน ผนังคอกจะเป็นแบบพื้นสแลททั้งหลัง เพราะพื้นสแลทจะแห้งสะอาด สามารถทำความสะอาดได้ง่าย ติดตั้งระบบน้ำและพัดลมควบคุมด้วยเทอร์โมสแตท โดยตั้งการควบคุมให้ทุกระบบทำงานที่อุณหภูมิในโรงเรือนสูงกว่า 30 องศาเซลเซียส

การจัดเตรียมคอกสำหรับพ่อพันธุ์สุกร

วัตถุประสงค์ที่จะให้คอกพ่อพันธุ์สุกรมีการใช้งาน 3 ประการคือ

1. คอกสำหรับให้พ่อพันธุ์สุกรอยู่แยกจากพ่อตัวอื่น
2. คอกที่ใช้ในการผสมพันธุ์
3. คอกที่อยู่ใกล้ชิดแม่พันธุ์สุกรรอการผสม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเป็นสัดได้ง่าย

คอกพ่อพันธุ์สุกรมีขนาดประมาณ 3 ตารางเมตร/ตัว เพื่อให้พ่อพันธุ์สุกรมีที่เพียงพอในการผสมพันธุ์และออกกำลังกาย การย้ายแม่พันธุ์สุกรมายังคอกพ่อพันธุ์สุกรทำได้ง่ายและใกล้ชิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับคอกแม่พันธุ์สุกร เพื่อรอการผสมพันธุ์ พื้นที่คอกต้องแห้งและสะอาดอยู่เสมอ ผนังคอกไม่ทึบ เพื่อให้ได้มีโอกาสเห็น และสัมผัสกับแม่พันธุ์สุกรหรือพ่อพันธุ์สุกรข้างเคียง

การเตรียมคอกสำหรับแม่พันธุ์สุกร

การนำแม่พันธุ์สุกรสาวเข้ามาใหม่ จัดให้อยู่ในคอกที่เป็นกลุ่ม ระหว่าง 10 - 15 ตัว พื้นที่สำหรับแม่สุกรสาวอย่างน้อย 1 ตารางเมตรต่อตัว ตลอดเวลาไม่ควรให้แดดส่องเข้าไปในคอกจนไม่มีที่หลบ

หลังจากแม่พันธุ์สุกรหย่านม จะนำแม่พันธุ์สุกรไปอยู่ในคอกเดี่ยว โดยมีพื้นที่ประมาณ 2.50 ตารางเมตร จัดให้มีพ่อพันธุ์สุกรอยู่ในโรงเรือนเดียวกับแม่พันธุ์สุกรหลังหย่านม ให้พ่อพันธุ์สุกรอยู่ในคอกติดกับแม่พันธุ์สุกร จะให้ผลดีในด้านระยะเวลาเป็นสัดหลังหย่านมเร็วขึ้น และทำให้อาการเป็นสัดชัดเจนขึ้น

โรงเรือนอุ้มท้อง

ภายในโรงเรือนอุ้มท้องมีแต่แม่พันธุ์สุกรที่กำลังอุ้มท้องอยู่ เป็นโรงเรือนหลังคากระเบื้องจั่วสองชั้น ผนังด้านข้างของโรงเรือนเป็นม่านผ้าใบปิดเปิดได้ พื้นที่คอกเป็นแบบแสลทยกพื้น มีพัดลมดึงอากาศถ่ายเทออกจากโรงเรือน การให้ความชื้นกับแม่สุกร ใช้การสเปรย์ลงไปโดยตรงที่แม่สุกร ระบบน้ำและพัดลมควบคุมด้วยเทอร์โมสแตท โดยตั้งควบคุมให้ทุกระบบทำงานที่อุณหภูมิในโรงเรือนสูงกว่า 28 องศาเซลเซียส

การให้แม่พันธุ์สุกรอุ้มท้องได้อยู่โรงเรือนที่มีสภาพเดียวกันตลอดระยะอุ้มท้อง จะทำให้แม่สุกรพันธุ์ไม่เครียดและลดปัญหาจากโรคต่างๆ ได้ คอกแม่สุกรระยะอุ้มท้อง จะมีการระบายอากาศที่ดี อากาศไม่ร้อนเกินไป ไม่มีแก๊สมากเกินไป แม่พันธุ์สุกรอุ้มท้องจะอยู่คอกเดี่ยวเพื่อป้องกันการกระทบกระเทือนลูกสุกรในท้อง

โรงเรือนคลอด

ภายในโรงเรือนคลอดจะมีแม่พันธุ์ที่กำลังจะคลอดลูก และแม่พันธุ์ที่คลอดลูกแล้วกับลูกสุกรที่ยังไม่หย่านมอยู่ เป็นโรงเรือนหลังคากระเบื้องจั่วสองชั้น ผนังด้านข้างของโรงเรือนเป็นม่านผ้าใบปิดเปิด พื้นที่คอกคลอดเป็นแบบกึ่งแสลทเป็นพื้นปูนกับแสลทลาด การระบายความร้อนใช้น้ำหยดลงบริเวณไหล่แม่สุกรด้วย การหยดน้ำช่วยให้แม่สุกรเย็นและคอกไม่ชื้นแฉะ ซึ่งไม่กระทบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถึงลูกสุกร ติดพัฒลมถ่ายเทอากาศ การทำงานของพัฒลมให้ควบคุมด้วยเทอร์โมสแตท โดยตั้งการควบคุมอุณหภูมิที่ 30 องศาเซลเซียส

การกำหนดให้มีจำนวนของคอกตลอดให้เพียงพอกับความต้องการ ถ้ามีจำนวนคอกตลอดมากเกินไปทำให้สิ้นเปลืองค่าก่อสร้างและใช้เนื้อที่โดยได้ประโยชน์ไม่เต็มที่ คอกตลอดจะต้องการความแห้งสะอาดและอบอุ่น สำหรับลูกสุกร และต้องการความเงิบและมีอากาศถ่ายเทได้ดี สำหรับแม่พันธุ์สุกร ในส่วนของลูกสุกรจะต้องกักบริเวณส่วนใดส่วนหนึ่งของคอกไว้เป็นที่กักลูกสุกร สัปดาห์แรกใช้ไฟกก ซึ่งต้องเลือกส่วนที่แห้งและสะอาด ส่วนที่ให้อาหารสุกร นมและน้ำจะไว้อีกส่วนหนึ่ง มีน้ำสะอาดให้ดื่มตลอดเวลา

ในโรงเรือนหรือคอกตลอดควรมีอุปกรณ์ต่างๆ ในการช่วยคลอด ตลอดจนสำหรับลูกสุกรแรกคลอด เวชภัณฑ์ต่างๆ อุปกรณ์เครื่องมือทำคอกตลอด อุปกรณ์ตัดเขี้ยว ตัดหาง ที่ทำเบอร์หู อุปกรณ์เหล่านี้ต้องเตรียมและทำความสะอาดให้พร้อมที่จะใช้ตลอดเวลา

โรงเรือนอนุบาล

ภายในโรงเรือนอนุบาลจะมีลูกสุกรที่หย่านมแล้วจนถึงอายุประมาณ 8 สัปดาห์ เป็นโรงเรือนหลังคากระเบื้องจั่วสองชั้น ผนังด้านข้างของโรงเรือนเป็นม่านผ้าใบปิดเปิดได้ พื้นคอกสุกรอนุบาลเป็นแบบสแลททำด้วยลวดยกสูงจากพื้น ตัวคอกเป็นสแลทเหล็ก ในบางจุดต้องให้ความอบอุ่นกับลูกสุกร โดยต้องใช้ผ้าบังกัน ภายในคอกจะเลี้ยงสุกรประมาณ 0.70 ตารางเมตรต่อตัวหรือประมาณ 8 ตัวต่อคอก

โรงเรือนสุกรขุน

ภายในโรงเรือนสุกรขุนจะมีสุกรอายุประมาณ 8 สัปดาห์ขึ้นไปจนถึงได้ขนาดส่งขาย เป็นโรงเรือนหลังคากระเบื้อง พื้นคอกจะเป็นแบบพื้นคอนกรีตใช้อิฐบล็อกจาก่อคอก จะให้ความเย็นกับสุกรได้ดี โดยเฉพาะในช่วงหน้าร้อน ทำให้สุกรไม่เครียดกินอาหารตามปกติ สุกรเจ็บป่วยน้อย การเจริญเติบโตดี ภายในคอกจะเลี้ยงสุกรขุนประมาณ 1 ตารางเมตรต่อสุกรขุน 1 ตัว ถ้าจำนวนสุกรมากสุกรจะกินอาหารได้ไม่ทั่วถึง ไม่สม่ำเสมอ คอกที่เลี้ยงสุกรน้อยจะมีอากาศเย็นกว่าคอกที่เลี้ยงสุกรจำนวนมาก ทำให้สุกรไม่เครียดและมีอัตราเจริญเติบโตดีกว่า

การจัดการดูแลสุกรในระยะต่างๆ

การคัดเลือกและการจัดการพ่อพันธุ์สุกร

ฟาร์มแสนสุขจะซื้อพ่อพันธุ์สุกรมาจากบริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ พ่อพันธุ์ที่ซื้อเป็นพันธุ์ดอร์คเจอร์ซี่ มีน้ำหนักประมาณ 100 กิโลกรัม อายุประมาณ 7 เดือน เป็นสุกรพันธุ์ขนาดใหญ่ซึ่งเป็นสุกรประเภทพันธุ์เนื้อเหมาะที่จะเลี้ยงเป็นสุกรขุนให้อ้วนได้ง่าย พ่อพันธุ์สุกรจะเริ่มใช้งานครั้งแรกอายุประมาณ 8 เดือน ทำการตรวจสอบสุขภาพและเตรียมตัวพ่อพันธุ์ก่อนใช้งาน

การคัดเลือกพ่อพันธุ์สุกรมีสาเหตุมาจากพ่อพันธุ์สุกรอายุมากหรือหมดสภาพการใช้งาน โดยปกติจะมีอายุการใช้งานเฉลี่ย 3 ปี นอกจากสาเหตุมาจากพ่อพันธุ์สุกรอายุมากหมดสภาพการใช้งานแล้ว ยังมีสาเหตุอื่นที่เป็นสาเหตุในการคัดเลือกพ่อพันธุ์สุกรบ่อยๆ ได้แก่ ปัญหาที่ขาไม่มีความต้องการทางเพศ พฤติกรรมการผสมไม่ดี คุ้ยขยะ ป่วยหรือเป็นโรค ความผิดปกติของอวัยวะสืบพันธุ์ คุณภาพน้ำเชื้อไม่ดี อ้วนเกินไป สุขภาพไม่แข็งแรง

การคัดเลือกและการจัดการแม่พันธุ์สุกรสาว

การทดแทนแม่พันธุ์สุกรโดยการนำแม่พันธุ์สุกรสาวเข้ามาทดแทน และการคัดเลือกแม่พันธุ์สุกรเดิมนั้น เป็นการดำเนินการที่ฟาร์มจะต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ดังนั้นจำนวนแม่พันธุ์สุกรสาวที่นำเข้ามาทดแทน จึงมีส่วนสำคัญของการผลิตสุกรในฟาร์ม การทดแทนแม่พันธุ์สุกรสาวภายในฟาร์มจะคัดเลือกมาจากแหล่งภายนอก โดยฟาร์มแสนสุขจะซื้อแม่พันธุ์สุกรสาวมาจากบริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ เป็นแม่พันธุ์สุกรสองสาย ให้ลูกสุกรที่แข็งแรง มีภูมิต้านทานโรค รูปทรงดีเหมาะที่จะนำไปเป็นสุกรขุน

วัตถุประสงค์ของการทดแทนแม่พันธุ์สุกรสาว คือ

- การพัฒนาหรือคงไว้ทางด้านสายพันธุ์ของสุกรในฟาร์ม
- การพัฒนาหรือคงไว้ทางด้านความสมบูรณ์แข็งแรงของสุกรในฟาร์ม
- การพัฒนาการผลิตให้ได้ผลผลิตดีขึ้น

การคัดเลือกแม่พันธุ์สุกรสาวทดแทน การนำแม่พันธุ์สุกรสาวมาจากแหล่งภายนอกต้องมีข้อกำหนดในการควบคุมการนำโรคเข้าสู่ฟาร์มอย่างมาก โดยแม่พันธุ์สุกรสาวทดแทนจะซื้อมาจากแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้ จะมีการพักฟื้นแม่พันธุ์สุกรทดแทน การพักฟื้นก่อนใช้งานมีระยะเวลาประมาณ 30 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการกระตุ้นให้สุกรสาวเป็นสัด โดยการนำสุกรพ่อพันธุ์เข้าไปอยู่ใกล้จะทำให้แม่พันธุ์สุกรสาวเป็นสัดได้เร็วขึ้นและมีปัญหาการเป็นสัดน้อย การสัมผัสได้กลิ่นพ่อพันธุ์สุกรจะช่วยกระตุ้นการเป็นสัด ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสัดภายใน 10 วัน พ่อพันธุ์สุกรที่นำมาใกล้แม่พันธุ์สุกรสาวจะเป็นพ่อพันธุ์สุกรที่เจริญพันธุ์แล้ว เพราะจะกระตุ้นทำให้แม่พันธุ์สุกรสาวเป็นสัดได้เร็วกว่าพ่อพันธุ์สุกรที่ยังไม่เจริญพันธุ์

การจัดการแม่สุกรระยะอุ้มท้อง

สุกรตั้งท้องอยู่ประมาณ 115 วัน ในระยะนี้ถือว่าแม่สุกรกำลังให้ผลผลิตอยู่ ดังนั้นการจัดการใดๆ ที่อาจจะกระทบผลผลิตจึงควรละเว้น ส่วนการจัดการใดๆ ที่สามารถทำให้แม่สุกรสามารถให้ลูกต่อครอกได้สูง และลูกที่คลอดมาแข็งแรงก็ถือว่าเป็นการจัดการที่ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง

- ตรวจสอบกำหนดการคลอดในแต่ละสัปดาห์
- การตรวจท้อง
- การตรวจสอบความเป็นสัดหรือกลับสัดแบบเข้ม ในสัปดาห์ที่ 3 และ 6 จะช่วยคัดสุกรท้องว่างออกได้
- การย้ายแม่พันธุ์สุกรจากคอกอุ้มท้องไปคอกคลอดที่โรงเรียนคลอดนั้น จะนำเข้าคอกคลอดก่อนคลอด 3-4 วัน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยต่อสภาพของคอกคลอดด้วย
- การแบ่งกลุ่มของแม่สุกรที่มีกำหนดคลอดใกล้เคียงกันไว้ในกลุ่มเดียวกัน จะช่วยลดปัญหาของลูกสุกรต่างอายุในระหว่างการเลี้ยงลูกด้วย

การจัดการแม่พันธุ์สุกรช่วงคลอดถึงหย่านม

การเตรียมตัวให้พร้อมก่อนการคลอดของแม่พันธุ์สุกร และการจัดการที่ดีในระหว่างแม่พันธุ์สุกรกำลังคลอด จะช่วยลดความสูญเสียของลูกสุกรเป็นอย่างมาก เพราะจะลดปัญหาที่เกิดจากแม่สุกรและปัญหาที่เกิดจากลูกสุกรได้ สำหรับแม่พันธุ์สุกรใกล้คลอด จะต้องย้ายเข้าสู่โรงเรียนคลอดอย่างน้อย 5 วัน เพื่อให้แม่พันธุ์สุกรได้ปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมใหม่ เมื่อแม่พันธุ์สุกรแสดงอาการใกล้คลอด ควรดูแลแม่พันธุ์สุกรอย่างใกล้ชิด ฝ้าดูอาการของแม่พันธุ์สุกรช่วยคลอดให้กับแม่พันธุ์สุกรในกรณีจำเป็น หลังจากแม่พันธุ์สุกรคลอดลูกแล้วจะระวังเรื่องมดลูกอักเสบ เต้านมอักเสบ สังเกตอาการแม่สุกร หากแม่สุกรมีไข้ต้องรีบรักษาโดยเร็ว และใน

ช่วงที่แม่พันธุ์สุกรเลี้ยงนมลูก ต้องคำนึงถึงการผลิตน้ำนมเป็นหลัก เนื่องจากเป็นช่วงระยะที่แม่ต้องผลิตน้ำนมเพื่อเลี้ยงลูก

การจัดการแม่พันธุ์สุกรหลังหย่านม

แม่พันธุ์สุกรที่เลี้ยงลูกมาระยะหนึ่ง เมื่อหย่านมแล้วจะมีการพัฒนาการของการเจริญเติบโต และมักจะเป็นสัด และมีการตกไข่ 4-8 วัน ภายหลังจากหย่านมทันที การจัดการแม่พันธุ์สุกรในช่วงหลังหย่านมจนถึงเป็นสัด เพื่อให้แม่พันธุ์สุกรอยู่ในสภาพพร้อมที่จะได้รับการผสมต่อไป

การตรวจการเป็นสัดแม่พันธุ์สุกร หลังหย่านมจะเป็นสัดภายใน 1-2 สัปดาห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแม่พันธุ์สุกรที่คลอดหลายคอก และมีสุขภาพดี จะมีการแสดงการเป็นสัดใน 5-6 วัน ความผันแปรจะมีขึ้นตามสภาพของแม่พันธุ์สุกร ควรตรวจสอบการเป็นสัดอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ในช่วงเช้าและเย็น

การคัดทิ้งแม่พันธุ์สุกรมักจะทำหลังหย่านม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคัดทิ้งจากสาเหตุแม่พันธุ์สุกรอายุมาก หรือมีลูกหลายครอกเกินไป จะคัดทิ้งภายหลังครอกที่ 6 การคัดทิ้งแม่พันธุ์สุกรจะคัดทิ้งหลังจากแม่พันธุ์สุกรเลี้ยงลูกเสร็จสิ้นในครอกนั้นๆ อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่มีการคัดทิ้งแม่พันธุ์สุกรอีก โดยสาเหตุต่างๆ เช่น การไม่เป็นสัด ผสมไม่ติด ให้นูกน้อย ขาเจ็บ ขาไม่แข็งแรง

การจัดการลูกสุกรแรกคลอดถึงก่อนหย่านม

การจัดการกับลูกสุกรแรกคลอดถึงก่อนหย่านมในเบื้องต้นควรปฏิบัติดังนี้

1. หลังจากที่ลูกสุกรคลอดออกมาจะจัดการให้ลูกสุกรได้รับน้ำนมเหลืองจากแม่พันธุ์สุกรทุกตัว การที่ลูกได้รับน้ำนมเหลืองจะทำให้ลูกสุกรได้รับภูมิคุ้มโรคจากแม่ซึ่งมีมากในน้ำนมเหลือง จะปล่อยให้ลูกสุกรได้รับนมครั้งแรกพร้อมกัน ถ้ามีลูกตัวเล็กอาจแยกลูกสุกรตัวเล็กเข้าไปกินนมก่อน แล้วจึงให้ตัวใหญ่เข้าไปกินนมที่หลังตัวเล็ก ช่วยได้ในกรณีที่ลูกสุกรในครอกนั้นมีขนาดต่างกันมาก

2. ให้ความอบอุ่นลูกสุกร โดยใช้กระสอบปูพื้นคอกและใช้ไฟกกลูกสุกร

3. หลังจากให้ลูกสุกรได้รับน้ำนมเหลืองจากแม่สุกรแล้ว ภายใน 24 ชั่วโมงหลังจากคลอดจะทำการตัดหาง ตัดเขี้ยว ทำเบอร์หู และตอนลูกสุกรตัวผู้ การตัดหางเพื่อลดปัญหาการกัดหางกัน และการติดเชื้อ การตัดหางในลูกสุกร จะตัดอย่างน้อย 1 ใน 3 ของหางทางตอนปลาย หรือตัดครึ่งหนึ่งของหางโดยอาจเหลือไว้ประมาณ 2 เซนติเมตร การตัดในวันแรกคลอดจะทำให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เล็กดอกน้อย และแผลหายเร็ว การตัดเขียว จะตัดเขียวสุกรทั้งหมด 8 ซี่ เป็นบนซ้าย 2 ซี่ บนขวา 2 ซี่ ล่างซ้าย 2 ซี่ และล่างขวา 2 ซี่ โดยจะใช้คีมตัด ตัดตามด้านบางของฟันเพื่อป้องกันไม่ให้ฟันแตก ทำให้เหงือกอักเสบได้ การตัดให้ตัดต่ำกว่าครึ่งหรือถึงโคนฟันเลย เพื่อไม่ให้ลูกสุกรไปกัดเต้านมแม่สุกร ซึ่งอาจทำให้เต้านมเป็นแผลอักเสบหรือแม่สุกรเจ็บเต้าจะไม่ยอมให้ลูกสุกรดูดนมในที่สุด การทำเบอร์หู โดยวิธีการตัดเบอร์ตามสัปดาห์เกิด

4. การฉีดธาตุเหล็ก เพื่อเสริมธาตุเหล็กให้กับลูกสุกรแรกคลอด 3 วัน เพราะถ้าไม่เสริมธาตุเหล็กอาจจะทำให้ลูกสุกรเกิดปัญหาโลหิตจางได้ โดยเพิ่มให้อีกประมาณ 200 มิลลิกรัม

5. การฝากเลี้ยงลูกสุกร การฝากเลี้ยงลูกสุกรกับแม่พันธุ์สุกรอื่น เพื่อให้โอกาสลูกสุกรที่เกิดมาในคอกที่มีจำนวนลูกเกินจำนวนเต้านม ได้รับน้ำนมเพียงพอหรือเพื่อเป็นการจัดขนาดลูกสุกรในแต่ละคอกให้มีขนาดใกล้เคียงกัน ตลอดจนแม่ที่ไม่สามารถเลี้ยงลูกได้ การรับฝากเลี้ยงต้องคำนึงถึงแม่ที่รับฝากด้วย

6. ควรตรวจสอบสุขภาพและดูแลเอาใจใส่ลูกสุกรอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะปัญหาทางเดินอาหารของลูกสุกรว่าท้องเสียหรือไม่ ซึ่งต้องดำเนินการแก้ไขและรักษาโดยเร็ว

การจัดการลูกสุกรหลังหย่านม

การหย่านมลูกสุกรทำในช่วง 3-4 สัปดาห์ หลังคลอด ซึ่งเป็นช่วงที่ให้ผลผลิตสูง โดยการย้ายแม่สุกรออกจากคอกคลอดไปยังคอกการผสมพันธุ์ ซึ่งจะปล่อยให้ลูกสุกรอยู่ในคอกคลอด 3-4 วัน ก่อนที่จะนำลูกสุกรไปเลี้ยงในโรงเรือนอนุบาล เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับสภาพของอาหาร เมื่อนำลูกสุกรย้ายออกจากคอกคลอดไปยังคอกอนุบาลจะให้อยู่รวมกัน จัดกลุ่มของลูกสุกรในคอกอนุบาลให้มีอยู่ในคอกคอกละ 8 ตัว โดยที่คัดเลือกตัวที่มีขนาดใกล้เคียงกัน ตลอดจนอายุหลังการหย่านมใกล้เคียงกัน ในคอกควรจะมีพื้นที่ให้เพียงพอไม่แออัดกันเกินไป ใช้พื้นที่ประมาณ 0.20 ตารางเมตรต่อตัว การเลี้ยงลูกสุกรในโรงเรือนอนุบาลจะเลี้ยงจนลูกสุกรมีน้ำหนักตัวประมาณ 18 กิโลกรัม หลังจากนั้นจะนำลูกสุกรไปโรงเรือนสุกรขุนต่อไป

การจัดการสุกรขุน

สุกรขุนภายในฟาร์มแสนสุข นอกจากจะมาจากลูกสุกรที่ส่งมาจากโรงเรือนอนุบาลภายในฟาร์มแล้ว ฟาร์มยังซื้อสุกรขุนที่มีน้ำหนักประมาณ 18-20 กิโลกรัม จากฟาร์มทั่วไป มาเลี้ยงเพื่อผลิตสุกรขุนให้ได้ขนาด ประมาณ 95-105 กิโลกรัม ขายส่งตลาดต่อไป ฟาร์มจะซื้อสุกรขุนจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฟาร์มที่เชื่อถือได้ เป็นพันธุ์ที่เหมาะสมแก่การทำสุกรขุน สุกรมีสุขภาพดีแข็งแรง ไม่เป็นโรคระบาด ฟาร์มจะจัดสุกรขุนให้มีขนาดและอายุใกล้เคียงกันอยู่ในคอกเดียวกัน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติต่อสุกร ขุนและสะดวกในการจัดจำหน่ายสุกรขุน ฟาร์มจะขายสุกรขุนออกเป็นชุด สุกรขุนเป็นสุกรที่ ฟาร์มต้องการเลี้ยงเพื่อขายส่งตลาดได้เร็ว มีต้นทุนในการผลิตต่ำ และที่สำคัญคุณภาพซากของ สุกรขุนที่ได้รับต้องมีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาด

การจัดการด้านอาหารและน้ำ

การจัดการด้านอาหารเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะอาหารเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการผลิตสุกร ฟาร์มต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต เนื่องจากอาหารเป็นต้นทุนในการผลิตสุกรที่สำคัญและ การจัดการด้านอาหารที่ให้สุกรมีผลต่อต่อปริมาณการผลิตและคุณภาพของสุกรที่ได้รับ ดังนั้นจึง ได้มีการพยายามปรับเปลี่ยนสูตรอาหารให้มีความประหยัดสูงสุด โดยคงคุณค่าอาหารและ โภชนาการเอาไว้

พ่อพันธุ์สุกร

การให้อาหารพ่อพันธุ์สุกรจะให้ครั้งเดียวตอนเช้า ประมาณวันละ 1.0-1.5 กิโลกรัมต่อตัว อาหารที่ให้ให้เป็นอาหารอัดเม็ดสำเร็จรูปที่ชื่อมาตรฐาน 597 มีโปรตีนประมาณร้อยละ 16 การควบคุม ปริมาณอาหารขึ้นอยู่กับขนาดความอ้วนหรือความผอมของพ่อพันธุ์ ในสูตรอาหารจะมีความ สมบูรณ์ของแร่ธาตุและวิตามินครบถ้วน การปล่อยพ่อพันธุ์สุกรอ้วนจนเกินไปจะเกิดผลเสียมากกว่าผลดี มีน้ำสะอาดให้ดื่มตลอดเวลา

แม่พันธุ์สุกรสาว

การให้อาหารแม่พันธุ์สุกรจะให้ครั้งเดียวในตอนเช้าประมาณวันละ 1.5-2.0 กิโลกรัมต่อตัว อาหารที่ให้ให้เป็นอาหารสำเร็จรูปที่ชื่อมาตรฐาน 566 มีปริมาณโปรตีนประมาณร้อยละ 15 มีน้ำสะอาด ให้ดื่มตลอดเวลา

แม่พันธุ์ระยะอุ้มท้อง

การให้อาหารแม่สุกรอุ้มท้อง เพื่อรักษาสภาพแม่สุกรให้อยู่ในสภาพดี แข็งแรง สามารถอุ้มท้องได้ และให้เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของลูกสุกรที่อยู่ในท้อง จึงมีความจำเป็นต้องควบคุมปริมาณและคุณภาพอาหาร กล่าวคือในอาหารควรมีปริมาณโปรตีนประมาณร้อยละ 12-14 ซึ่งมีสารอาหารอื่นทั้งวิตามินและแร่ธาตุครบและเพียงพอ ปริมาณอาหารที่ให้แม่พันธุ์สุกรระยะนี้อาจจะแบ่งให้เป็น 2 ระยะคือ

ระยะแรก คือตั้งแต่หลังผสมจนถึงวันที่ 84 หลังผสม โดยให้อาหารครั้งเดียวในตอนเช้า เพียงวันละ 2 กิโลกรัมต่อตัว อาหารที่ให้เป็นอาหารสำเร็จรูปที่ชื่อมาตรฐาน 566

ในระยะต่อมา คือ ระยะหลัง 84 วัน จะให้เพิ่มขึ้นอีกวันละ 0.5-1.0 กิโลกรัม อาหารที่ให้เป็นอาหารสำเร็จรูปที่ชื่อมาตรฐาน 597 ทั้งนี้เนื่องจากในระยะแรกลูกอ่อนยังตัวเล็กอยู่ ถ้าหากให้ในปริมาณมากไป จะทำให้อาหารไปสะสมในร่างกายแม่สุกรทำให้แม่สุกรอ่อนจนเกินไป ซึ่งอาจจะมีปัญหาในขณะคลอดได้ ทั้งยังไม่มีผลต่ออัตราการรอดของลูกสุกรในการอุ้มท้องในระยะแรก แต่ในระยะหลัง 84 วัน ลูกอ่อนจะมีพัฒนาการเจริญเติบโตอีกประมาณร้อยละ 40 ของที่ผ่านมา ดังนั้นการเพิ่มอาหารในช่วงหลังจะทำให้มีการเจริญเติบโตของลูกอ่อนได้ดี และแข็งแรงเมื่อคลอด สำหรับน้ำดื่มแม่สุกรอุ้มท้องจะมีน้ำสะอาดให้ดื่มตลอดเวลา

แม่พันธุ์สุกรช่วงคลอดถึงหย่านม

เมื่อใกล้ถึงกำหนดคลอด โดยเฉพาะเมื่อเข้ามาอยู่ในคอกคลอด จะลดอาหารให้เหลือเพียงวันละ 1 กิโลกรัมต่อตัวในตอนเช้าครั้งเดียว และให้อาหารหยาบเพื่อให้แม่สุกรท้องไม่ผูก ตลอดจนมีน้ำสะอาดให้แม่สุกรพันธุ์ดื่มตลอดเวลา หลังจากแม่พันธุ์สุกรคลอดลูกแล้ว แม่สุกรจะต้องเลี้ยงลูก การให้อาหารต้องคำนึงถึงจำนวนลูกและตามสภาพความอ้วน-ผอมของแม่พันธุ์สุกรด้วย อาหารที่ให้เป็นอาหารเม็ดสำเร็จรูปที่ชื่อมาตรฐาน 597 มีปริมาณโปรตีนประมาณร้อยละ 16

แม่พันธุ์หลังหย่านม

สำหรับแม่พันธุ์สุกรหลังหย่านม จะให้อาหารครั้งเดียวในตอนเช้า โดยให้อาหารประมาณวันละ 2.0-2.5 กิโลกรัมต่อตัว อาหารที่ให้เป็นอาหารเม็ดสำเร็จรูปที่ชื่อมาตรฐาน 566 มีปริมาณโปรตีนประมาณร้อยละ 15 มีน้ำสะอาดให้ดื่มตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลูกสุกรก่อนหย่านม

เนื่องจากน้ำนมของแม่จะมีปริมาณสูงสุดในช่วงสัปดาห์ที่ 3 ของการให้น้ำนม และหลังจากนั้นก็ลดลง จึงให้อาหารเสริมแก่ลูกสุกร เพื่อเสริมให้ลูกสุกรมีน้ำหนักตัวดี และสามารถกินอาหารแข็งได้ดีเมื่อหย่านม การให้อาหารเลียรางจะให้เมื่อลูกสุกรมีอายุ ประมาณ 10 วัน อาหารที่ให้เป็นอาหารเม็ดสำเร็จรูปที่ชื่อมาสิสูตร 550 มีปริมาณโปรตีนประมาณร้อยละ 21-23 อาหารเลียรางจะให้ครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง เพื่อให้ลูกสุกรได้รับอาหารที่ใหม่สดเสมอ ปริมาณการกินอาหารเลียรางเพิ่มขึ้นต้องเพิ่มปริมาณอาหารให้เพิ่มขึ้นด้วย มีน้ำสะอาดให้ดื่มตลอดเวลา

ลูกสุกรหลังหย่านม

การให้อาหารลูกสุกรหลังหย่านมจะให้อาหารทีละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง ให้อาหารประมาณ 6-7 ครั้งต่อวัน อาหารลูกสุกรอนุบาลเป็นอาหารอัดเม็ดสำเร็จรูปที่ชื่อมาสิสูตร 551 มีปริมาณโปรตีนประมาณร้อยละ 18-19 มีน้ำสะอาดให้ดื่มตลอดเวลา

สุกรขุน

การให้อาหารถ้าที่ใส่อาหารภายในโรงเรือนเป็นแบบรางยาว ให้อาหาร 2 เวลา ประมาณหกโมงเช้าและบ่ายสองโมงเย็น ถ้าที่ใส่อาหารเป็นแบบกล่องจะให้อาหารเวลาเดียวประมาณหกโมงเช้า มีน้ำสะอาดให้ดื่มตลอดเวลา

สุกรมีอายุ 5 สัปดาห์จนถึงสุกรมีน้ำหนักประมาณ 30 กิโลกรัม จะให้อาหารเม็ดสำเร็จรูปที่ชื่อมาสิสูตร 551 มีปริมาณโปรตีนประมาณร้อยละ 18-19

หลังจากสุกรขุนน้ำหนักประมาณ 30 กิโลกรัมจะให้อาหารที่ผสมเองประกอบด้วย ปลายข้าว ข้าวโพด รำ ปลายัน กากถั่ว ยาไลซีน แร่ธาตุ หินแป้งและเกลือ

เมื่อสุกรขุนมีน้ำหนักประมาณ 50-60 กิโลกรัม จะให้อาหารสูตร 552 มีปริมาณโปรตีนประมาณร้อยละ 16.50

เมื่อสุกรขุนมีน้ำหนักตั้งแต่ 60 กิโลกรัมขึ้นไป จะให้อาหารสูตร 553 มีโปรตีนปริมาณประมาณร้อยละ 16

โปรแกรมการทำวัคซีนและกำจัดพยาธิ

พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์สุกรทดแทน

วัคซีนที่ฉีดให้แก่พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์สุกรทดแทนได้แก่ วัคซีนอหิวาต์สุกร วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าและวัคซีนโรคปากเท้าเปื่อย ห่างกันประมาณวัคซีนละ 2 สัปดาห์ ตามลำดับ

พ่อพันธุ์สุกร

วัคซีนที่ฉีดให้แก่พ่อพันธุ์สุกรได้แก่ วัคซีนพาร์โวไวรัส 2 เข็ม โดยจะฉีดห่างกันประมาณ 2 สัปดาห์หลังจากนั้นฉีดวัคซีนอหิวาต์สุกร วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า และวัคซีนโรคปากเท้าเปื่อย ทุก 6 เดือน ฉีดวัคซีนห่างกันประมาณวัคซีนละ 2 สัปดาห์

กำจัดพยาธิภายในทุก 6 เดือน

กำจัดพยาธิภายนอกโดยการพ่นยาฆ่าเชื้อโรคทุก 2 สัปดาห์

แม่พันธุ์สุกร

ก่อนการคลอดในช่วง 4 สัปดาห์ วัคซีนที่ให้แม่พันธุ์สุกรได้แก่วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าและวัคซีนโรคโพรงจมูกอักเสบ หลังแม่พันธุ์สุกรคลอด 1 สัปดาห์ ฉีดวัคซีนโรคอหิวาต์สุกร และโรคปากเท้าเปื่อย ฉีดวัคซีนห่างกันวัคซีนละ 2 สัปดาห์

กำจัดพยาธิภายในทุก 6 เดือน

กำจัดพยาธิภายนอกโดยการพ่นยาฆ่าเชื้อโรคทุก 2 สัปดาห์

ลูกสุกร

แรกเกิดสัปดาห์ที่ 3 วัคซีนที่ฉีดให้แก่ลูกสุกรได้แก่ฉีดวัคซีนโรคอหิวาต์ วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าและวัคซีนปากเป่าเปื่อย ฉีดวัคซีนห่างกันวัคซีนละ 2 สัปดาห์

สุกรขุน

สุกรขุนทดแทนและสุกรขุนของฟาร์มจะฉีดวัคซีนโรคอหิวาต์ 2 เข็ม วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า 2 เข็ม และวัคซีนโรคปากเท้าเปื่อย 1 เข็ม โดยเริ่มฉีดวัคซีนโรคอหิวาต์ วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า วัคซีนโรคปากเท้าเปื่อย วัคซีนโรคอหิวาต์ วัคซีนโรคปากเท้าเปื่อย ฉีดวัคซีนห่างกันวัคซีนละ 2 สัปดาห์

ก้ำจัดพยาธิภายในทุก 6 เดือน

ก้ำ จัดพยาธิภายนอกโดยการพ่นยาฆ่าเชื้อโรคทุก 2 สัปดาห์

มาตรการควบคุมและป้องกันรักษาโรคสุกร

มาตรการป้องกันโรค

มีการควบคุมการเข้า-ออกฟาร์มทั้งคนและยานพาหนะ คนที่จะเข้าและออกฟาร์มแบ่งออกเป็น 2 พวก พวกแรกได้แก่ พนักงานลูกจ้างของฟาร์ม พวกที่สองคือบุคคลภายนอกฟาร์มหรือผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมกิจการ พวกที่สองนี้ถ้าไม่จำเป็นจะไม่อนุญาตให้เข้าฟาร์ม พนักงานของฟาร์มทุกคนจะได้รับการอบรมให้เข้าใจหลักการควบคุมและป้องกันโรคเป็นอย่างดี เพื่อจะได้ปฏิบัติตนเองให้ถูกต้อง พนักงานของฟาร์มจะต้องไม่ไปมาหาสู่ฟาร์มอื่นๆ เพราะเมื่อไปแล้วอาจจะรับเชื้อโรคเข้าสู่อฟาร์มตนเองได้ ทุกครั้งที่ยานพาหนะจะเข้าฟาร์มต้องพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคก่อนที่จะเข้าฟาร์มทุกครั้ง หน้าโรงเรือนทุกโรงเรือนจะมีบ่อน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ทุกคนที่เข้าโรงเรือนต้องจุ่มเท้าก่อนเข้าโรงเรือนทุกครั้ง สำหรับบุคคลภายนอกที่จะเข้าฟาร์ม ต้องไม่ไปเยี่ยมฟาร์มอื่นมาก่อนแล้วประมาณ 1-4 วัน มีการกำหนดมาตรฐานและคำรับรองสุขภาพของสุกรที่จะซื้อจากฟาร์มอื่นเข้าในฟาร์ม

มาตรการควบคุมโรค

1. จัดการระบบเข้า-ออกโรงเรือนของสุกรเป็นชุด
2. ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคโรงเรือนและอุปกรณ์ในฟาร์ม ตามโปรแกรมที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ
3. เลี้ยงสุกรรวมคอกที่มีขนาดและอายุเท่าๆ กัน
4. ควบคุมระดับความชื้นอย่าให้สัตว์เข้าในฟาร์ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เมื่อตรวจพบสุกรป่วย ให้แยกจากฝูงนำไปรักษาที่คอกพยาบาลโดยเฉพาะ ป้องกันการแพร่โรคและสะดวกแก่การรักษา และจัดการทำลายซากสุกรที่ป่วยตายอย่างถูกวิธี

การจัดการเพื่อให้สุกรมีความต้านทานโรคมมากขึ้น

1. จัดการสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมตามความต้องการโดยธรรมชาติของสุกร ลมไม่โกรก คอกแห้งไม่ชื้น และอุณหภูมิพอเหมาะ
2. ให้อาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการแก่สุกรอย่างพอเพียง
3. ฉีดวัคซีนป้องกันโรค และกำจัดพยาธิภายนอกและถ่ายพยาธิภายในตามโปรแกรม
4. จัดการให้ลูกสุกร ได้รับเชื้อโรคโดยธรรมชาติ กระตุ้นให้สร้างภูมิคุ้มกันจากแม่พันธุ์สุกร โดยให้ลูกสุกรได้กินน้ำนมเหลืองจากแม่ทุกตัว และให้ลูกทุกตัวสุกรได้กินนมแม่

ต้นทุนในการผลิตสุกร

ต้นทุนในการผลิตสุกรขุนของฟาร์มแสนสุข แบ่งออกเป็นต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ ซึ่งมีทั้งต้นทุนที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด

ต้นทุนผันแปรคือค่าใช้จ่ายในการผลิตอันเกิดจากการใช้ปัจจัยผันแปร ค่าใช้จ่ายผันแปรนี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามการผลิต ประกอบด้วยค่าพันธุ์สุกร ค่าแรงงานครอบครัว ค่าแรงงานจ้าง ค่าอาหาร ค่ายาและวัคซีนป้องกันโรค ค่าไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าซ่อมบำรุง ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าเสียโอกาสเงินลงทุนของตัวเอง

ต้นทุนคงที่คือค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิตคงที่ ประกอบด้วยดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าภาษีทรัพย์สิน ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ค่าเสื่อมราคาพาหนะ ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน ค่าเสื่อมราคาสังก่อสร้างอื่นๆ และค่าเสียโอกาสเงินลงทุนของตัวเอง

ต้นทุนการผลิตสุกรขุน น้ำหนักประมาณ 18-100 กิโลกรัม เฉลี่ยต่อตัวของฟาร์มแสนสุข ในปี พ.ศ. 2540 มีต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อตัวเท่ากับ 3,983.00 บาท จากต้นทุนทั้งหมดแบ่งออกเป็นต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ ซึ่งต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อตัว เท่ากับ 3,802.21 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 95.46 เป็นค่าอาหารถึง 2,095.83 บาท หรือร้อยละ 52.62 ส่วนต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อตัวเท่ากับ 180.79 บาทหรือร้อยละ 4.54 เมื่อพิจารณาต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด จะเห็นว่าต้นทุนเงินสดทั้งหมดเฉลี่ยต่อตัวเท่ากับ 3,798.08 บาท ส่วนต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อตัวเท่ากับ 184.92 บาท (ตารางที่ 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ต้นทุนการผลิตสุกรขุน น้ำหนักประมาณ 18 - 100 กิโลกรัม เฉลี่ยต่อ 1 ตัว
ของฟาร์มแสนสุข ในปี พ.ศ. 2540 (บาท)

รายการ	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม
ต้นทุนผันแปร			
ค่าพันธุ์สุกร	1,150.00		1,150.00
ค่าแรงงานจ้าง	39.76		39.76
ค่าแรงงานครอบครัว		5.00	5.00
ค่าอาหาร	2,095.83		2,095.83
ค่าวัคซีน, ยา	330.00		330.00
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1.70		1.70
ค่าไฟฟ้า	8.75		8.75
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดและ			
ค่าซ่อมบำรุง	13.25		13.25
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน			
ในต้นทุนผันแปร		157.92	157.92
รวมต้นทุนผันแปร	3,639.29	162.92	3,802.21
ต้นทุนคงที่			
ค่าภาษีทรัพย์สิน	0.46		0.46
ดอกเบี้ยเงินกู้	153.13		153.13
ค่าประกันภัย	5.20		5.20
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและ			
สิ่งก่อสร้างอื่นๆ		8.98	8.98
ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ,			
เครื่องจักรและอุปกรณ์		1.78	1.78
ค่าเสื่อมราคาพาหนะ		3.89	3.89
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน			
ในต้นทุนคงที่		7.35	7.35
รวมต้นทุนคงที่	158.79	22.00	180.79
รวมต้นทุนทั้งหมด	3,798.08	184.92	3,983.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการด้านการตลาด

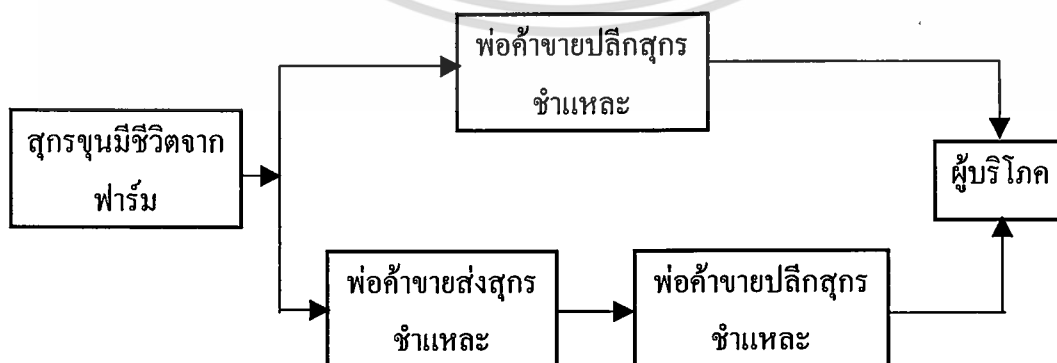
การจำหน่ายสุกรขุน

การซื้อขายสุกรขุนมีชีวิตจะอยู่ที่ฟาร์ม ฟาร์มแสนสุขจะมีลูกค้าประจำเดินทางเข้ามาซื้อสุกรถึงในฟาร์ม ลูกค้าที่ซื้อเป็นลูกค้าจากตลาดกรุงเทพฯ จะตกลงราคาที่ฟาร์มตามน้ำหนักสุกรขุนมีชีวิต ลักษณะการซื้อขายจะเป็นแบบราคาปัจจุบันในแต่ละวัน เนื่องจากฟาร์มแสนสุขทำการซื้อขายสุกรขุนมีชีวิตกับลูกค้าประจำ ฟาร์มจะดูปริมาณสุกรขุนหมุนเวียนในฟาร์มให้สมดุลกับปริมาณความต้องการซื้อของลูกค้าประจำของฟาร์ม ถ้าหากปริมาณการซื้อสุกรขุนมีชีวิตของลูกค้าประจำของฟาร์มลดลงหรือฟาร์มมีจำนวนสุกรขุนมีชีวิตจำนวนมากกว่าความต้องการของลูกค้าประจำ ฟาร์มจะขายสุกรขุนมีชีวิตให้กับลูกค้าจรที่เข้ามาติดต่อซื้อสุกรขุนมีชีวิตกับฟาร์ม

วิธีการตลาดสุกรขุนของฟาร์ม

วิธีการตลาดสุกรของฟาร์มแสนสุข แบ่งได้ 2 ช่องทาง ได้แก่

1. พ่อค้าขายปลีกสุกรชำแหละ ซื้อสุกรขุนมีชีวิตจากฟาร์ม โดยตรง คิดเป็นร้อยละ 32 ของผลผลิตสุกรขุนมีชีวิตทั้งหมดของฟาร์ม โดยพ่อค้าขายปลีกสุกรชำแหละซื้อสุกรขุนมีชีวิตจากฟาร์ม นำสุกรขุนมีชีวิตเข้าโรงฆ่า แล้วขายเนื้อสุกรชำแหละให้แก่ผู้บริโภค
2. พ่อค้าขายส่งสุกรชำแหละ ซื้อสุกรขุนมีชีวิตจากฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 68 ของผลผลิตสุกรขุนมีชีวิตทั้งหมดของฟาร์ม พ่อค้าขายส่งสุกรชำแหละนำสุกรขุนมีชีวิตที่ซื้อจากฟาร์มเข้าโรงฆ่าแล้วขายสุกรชำแหละให้แก่พ่อค้าขายปลีกสุกรชำแหละป็นผู้ขายเนื้อสุกรชำแหละให้แก่ผู้บริโภค

ภาพที่ 4 วิธีการตลาดสุกรของฟาร์มแสนสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดราคาขายสุกร

ภาวะการตลาดของสุกรไม่มีความแน่นอน ราคาสุกรขุนมีชีวิตจะมีผันผวนตลอดเวลา มีทั้งที่ราคาขึ้นสูงและลงต่ำมาก กลไกทางการตลาดจะเป็นตัวกำหนดราคาสุกรขุนมีชีวิตของฟาร์ม ฟาร์มแสนสุขจะติดต่อกับฟาร์มอื่นเพื่อเจรจาตกลงกันเรื่องการกำหนดราคาสุกรขุนมีชีวิต สำหรับราคาสุกรขุนมีชีวิตที่ฟาร์มแสนสุขขายให้แก่พ่อค้าที่ซื้อสุกรจากฟาร์ม ฟาร์มจะตกลงราคาสุกรกับพ่อค้าที่เข้ามาซื้อทุกวันพระ โดยราคาที่ตกลงกันจะเป็นราคาที่คงที่จนกว่าจะมีการตกลงราคากันใหม่ในวันพระต่อไป เพื่อสะดวกในการเปลี่ยนแปลงราคาสุกรขุนมีชีวิตระหว่างฟาร์มกับพ่อค้า ที่เข้ามาซื้อสุกรภายในฟาร์ม

ปัญหาในการจัดการฟาร์ม

ปัญหาในการจัดการฟาร์มแสนสุข มีดังนี้

1. ปัญหาราคาสุกรไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงราคาสุกรขึ้นลงผันผวน เนื่องจากไม่สามารถวางแผนการผลิตสุกรได้ ปริมาณการผลิตของสุกร ไม่สอดคล้องกับปริมาณความต้องการของตลาด มีปริมาณการผลิตของฟาร์มรายย่อยมีจำนวนมาก ซึ่งผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยส่วนมากจะใช้ราคาเฉพาะหน้าในการตัดสินใจเพิ่มหรือลดการผลิต ทำให้มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตโดยรวม ทำให้เกิดภาวะการขาดแคลนสุกรหรือภาวะสุกรล้นตลาด
2. ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงและปัจจัยการผลิตมีราคาไม่แน่นอน เนื่องจากราคาปัจจัยการผลิตภายในประเทศและปัจจัยการผลิตที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น อาหารสุกร วัคซีนและยาฆ่าเชื้อโรค มีราคาไม่แน่นอนและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดเวลา เป็นผลให้ต้นทุนการผลิตสุกรมีแนวโน้มสูงขึ้นด้วย
3. ปัญหาคู่แข่งทางการตลาดของฟาร์ม เนื่องจากการผลิตสุกรในระดับฟาร์มขนาดใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ละฟาร์มจึงต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้ฟาร์มของตนดำเนินธุรกิจฟาร์มให้ได้กำไรสูงสุดและสามารถดำเนินธุรกิจฟาร์มของตนให้อยู่ได้ นอกจากนี้ฟาร์มขนาดใหญ่จะมีปริมาณเพิ่มขึ้นแล้ว ยังมีฟาร์มสุกรรายย่อยจำนวนมากในการผลิตสุกร จึงทำให้การผลิตสุกรมีการแข่งขันกันมาก

บทที่ 4

การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์มแสนสุข

การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์มแสนสุข ในรอบปี พ.ศ. 2540 โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข และบัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข

บัญชีฟาร์ม

บัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์ม

บัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ประเภทและมูลค่าของทรัพย์สินของฟาร์ม ประเภทและจำนวนหนี้สินของฟาร์ม และมูลค่าสุทธิของทุนที่เป็นของเจ้าของฟาร์มซึ่งคือส่วนแตกต่างระหว่างทรัพย์สินทั้งหมดและหนี้สินทั้งหมด (net worth)

ประเภทของทรัพย์สิน

ทรัพย์สินของฟาร์มแสนสุข แบ่งได้ 3 ชนิด ได้แก่

1. ทรัพย์สินหมุนเวียน ประกอบด้วยเงินสด สุกรขุนคงเหลือ ไข่จัดการผลิตคงเหลือ เงินฝากธนาคาร
2. ทรัพย์สินดำเนินการ ประกอบด้วยพ่อพันธุ์สุกร แม่พันธุ์สุกร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร รถจักรยานยนต์ รถยนต์ รถบรรทุก
3. ทรัพย์สินถาวร ประกอบด้วยที่ดิน โรงเรือน สำนักงาน โกดัง แท็งก์น้ำ ที่พักคนงาน โรงเครื่องชั่ง

เนื่องจากการจดบันทึกมูลค่าของทรัพย์สินในบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของธุรกิจฟาร์มจะเกี่ยวข้องกับการตีมูลค่าของทรัพย์สิน ณ วันที่สำรวจ โดยคำนวณมูลค่าทรัพย์สินตามราคาของทรัพย์สินที่ซื้อมาในท้องตลาดปัจจุบัน มีทรัพย์สินบางประเภทมีอายุการใช้งานนานหลายปี มูลค่าหรือราคาของทรัพย์สินจะเปลี่ยนแปลงตามสภาพ ทรัพย์สินประเภทนี้เป็นทรัพย์สินดำเนินการ ได้แก่ พ่อพันธุ์สุกร แม่พันธุ์สุกร เครื่องมือและอุปกรณ์ เครื่องจักร รถจักรยานยนต์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รถยนต์ รถบรรทุก และทรัพย์สินถาวรบางประเภท ได้แก่ โรงเรือนต่างๆ ที่เก็บอาหารและวัสดุ อุปกรณ์ แท็งก์น้ำ โรงเครื่องจักร ที่พักคนงาน สำนักงาน มูลค่าของทรัพย์สินจะลดลงเนื่องจากการใช้งานและการเสื่อมสภาพของทรัพย์สิน ดังนั้นในการคิดมูลค่าของทรัพย์สินของฟาร์มแสนสุข ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2540 ที่ทำการสำรวจทรัพย์สิน เพื่อจัดบันทึกลงในบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข จะเป็นมูลค่าของทรัพย์สินหลังจากหักหักค่าเสื่อมเรียบร้อยแล้ว โดยนำราคาของทรัพย์สินที่ซื้อมาครั้งแรก หรือมูลค่าของทรัพย์สินตามราคาทุน หักด้วยค่าเสื่อมหรือค่าสึกหรอ

การคิดค่าเสื่อมของทรัพย์สินของฟาร์มแสนสุข จะใช้วิธีคิดค่าเสื่อมแบบเส้นตรง ดังนี้

$$D_{SL} = \frac{C - S}{N}$$

โดยที่

D_{SL}	คือค่าเสื่อมของทรัพย์สินทุนต่อปีที่คิดแบบเส้นตรง
C	คือราคาของทรัพย์สินที่ซื้อมา
S	คือมูลค่าซากของทรัพย์สิน
N	คือจำนวนปีของทรัพย์สินทุนที่คาดว่าจะใช้ประโยชน์ในธุรกิจฟาร์ม

ประเภทของหนี้สิน

หนี้สินของฟาร์มแสนสุข แบ่งได้ 2 ชนิด ได้แก่

1. หนี้สินระยะสั้น ประกอบด้วยหนี้สินค้างชำระจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของฟาร์ม เช่น หนี้ค้างชำระค่าอาหารสุกร หนี้ค้างชำระค่าวัคซีนและยาฆ่าเชื้อโรค หนี้เงินกู้ระยะสั้นจากคนรู้จัก และดอกเบี้ยเงินกู้
2. หนี้สินระยะยาว ประกอบด้วยหนี้เงินกู้ธนาคารพาณิชย์ กู้มาเมื่อปี พ.ศ. 2534 ฟาร์มนำที่ดินไปค้ำประกัน และหนี้เงินกู้ธนาคารแห่งประเทศไทย กู้มาเมื่อปี พ.ศ. 2538 ฟาร์มนำที่ดินไปค้ำประกัน

บัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2540 จะเห็นได้ว่า ฟาร์มแสนสุขมีจำนวนทรัพย์สินทั้งหมดเท่ากับ 77,271,471 บาท ทรัพย์สินทั้งหมดประกอบด้วยทรัพย์สินถาวรจำนวน 50,872,746 บาท หรือร้อยละ 65.89 ทรัพย์สินหมุนเวียนจำนวน 21,697,000 บาท หรือร้อยละ 28.08 และทรัพย์สินดำเนินการจำนวน 4,701,725 บาท เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือร้อยละ 6.03 ส่วนจำนวนหนี้สินทั้งหมดของฟาร์มเท่ากับ 60,006,000 บาท ซึ่งจะประกอบ ด้วยหนี้สินระยะสั้นจำนวน 18,006,000 บาท และหนี้สินระยะยาวจำนวน 42,000,000 บาท (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 บัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2540 (บาท)

ทรัพย์สิน		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
ทรัพย์สินหมุนเวียน		หนี้สินระยะสั้น	
เงินสด	250,000	หนี้ค้างชำระ	10,651,000
เงินฝากธนาคาร	2,620,000	ดอกเบี้ยเงินกู้	7,355,000
สุกรขุน	18,200,000	รวมหนี้สินระยะสั้น	18,006,000
ปัจจัยการผลิตคงเหลือ	627,000		
รวมทรัพย์สินหมุนเวียน	21,697,000	หนี้สินระยะยาว	
ทรัพย์สินดำเนินการ		เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ และธนาคารชาติ	
เครื่องมือ,เครื่องจักรและ		รวมหนี้สิน	60,006,000
อุปกรณ์ต่างๆ	305,875		
พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์สุกร	2,112,000	ส่วนของผู้ถือหุ้น	17,265,471
พาหนะ	2,283,850		
รวมทรัพย์สินดำเนินการ	4,701,725		
ทรัพย์สินถาวร			
ที่ดิน	19,200,000		
โรงเรือน	27,108,571		
สิ่งก่อสร้างอื่นๆ	4,564,175		
รวมทรัพย์สินถาวร	50,872,746		
รวมทรัพย์สินทั้งหมด	77,271,471	รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	77,271,471

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์ม

บัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุขประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับรายได้ของฟาร์ม และส่วนที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของฟาร์มในการดำเนินธุรกิจ

รายได้หรือรายรับ

รายได้ของฟาร์มแสนสุข ในปี พ.ศ. 2540 ประกอบด้วยรายได้จากการขายสุกรขุน ประมาณ 36,000 ตัว ราคาสุกรขุนมีชีวิตโดยเฉลี่ยต่อตัวที่ฟาร์มแสนสุขขายประมาณ 3,800 บาท รายได้จากการขายสุกรพ่อพันธุ์สุกรจำนวน 42 ตัว ราคาประมาณตัวละ 4,000 บาท และแม่พันธุ์สุกรจำนวน 400 ตัว ราคาประมาณตัวละ 5,000 บาท และรายได้จากการขายมูลสุกร

รายจ่าย

รายจ่ายของฟาร์มแสนสุข มีทั้งรายจ่ายที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด โดยแบ่งออกเป็น 2 หมวด คือ

1. รายจ่ายในการดำเนินการหรือรายจ่ายผันแปร ประกอบด้วยค่าสุกรขุนทดแทน ค่าอาหาร ค่าจ้างแรงงาน ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าไฟฟ้า ค่าวัคซีนและยารักษาโรค ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด และค่าซ่อมบำรุง

2. ค่าใช้จ่ายคงที่ ประกอบด้วยค่าภาษีทรัพย์สิน ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าประกันภัย ค่าเสื่อมราคาพ่อพันธุ์สุกร ค่าเสื่อมราคาแม่พันธุ์สุกร ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ค่าเสื่อมราคาพาหนะต่างๆ ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนต่างๆ และค่าเสื่อมราคาสินค้าก่อสร้างอื่นๆ เช่น สำนักงาน แท็งก์น้ำ ที่เก็บอาหารสัตว์และวัสดุอุปกรณ์ บ้านพักคนงาน

บัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2540 มีรายได้ทั้งหมดของฟาร์มเท่ากับ 139,208,000 บาท ส่วนรายจ่ายทั้งหมดของฟาร์มเท่ากับ 138,018,587 บาท โดยแบ่งออกเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบการเท่ากับ 128,033,000 บาท หรือร้อยละ 92.77 ซึ่งค่าใช้จ่าย และค่าใช้จ่ายคงที่เท่ากับ 9,985,587 บาท หรือร้อยละ 7.23

(ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 บัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2540 (บาท)

รายได้	
รายได้จากการขายสุกรขุน	136,800,000
รายได้จากการขายพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์สุกรแก่	2,168,000
รายได้จากการขายมูลสุกร	240,000
รวมรายได้	139,208,000
ค่าใช้จ่ายในการประกอบการ	
ค่าสุกรขุนทดแทน	18,400,000
ค่าอาหารสุกร	88,100,000
ค่าจ้างแรงงาน	2,691,000
ค่ายารักษาโรคและวัคซีน	17,727,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	70,000
ค่าไฟฟ้า	420,000
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดและค่าซ่อมบำรุง	625,000
รวมค่าใช้จ่ายในการประกอบการ	128,033,000
ค่าใช้จ่ายคงที่	
ค่าภาษีทรัพย์สิน	22,500
ดอกเบี้ยเงินกู้	7,355,000
ค่าประกันภัย	250,000
ค่าเสื่อมราคาสุกรพ่อและแม่พันธุ์สุกร	1,087,500
ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ,เครื่องจักรและอุปกรณ์	70,830
ค่าเสื่อมราคาพาหนะ	186,750
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	872,284
ค่าเสื่อมราคาสังก่อสร้างอื่นๆ	140,723
รวมค่าใช้จ่ายคงที่	9,985,587
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	138,018,587
รายได้สุทธิของฟาร์ม	1,189,413

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวัดสถานภาพด้านการเงินและการคลังของฟาร์ม

เป็นการวัดและวินิจฉัยถึงฐานะความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจในระยะเวลาดังกล่าวหนึ่ง โดยอาศัยข้อมูลทางด้านทรัพย์สินและหนี้สินที่จับต้องได้ ในการวัดฐานะความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจฟาร์มสามารถทำได้โดยอาศัยตัววัดต่างๆ ที่อยู่ในรูปของอัตราส่วนระหว่างทรัพย์สินและหนี้สิน ดังนี้

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio: CR)

เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียนที่มีอยู่ กับจำนวนหนี้สินระยะสั้นของฟาร์ม อัตราส่วนนี้จะเป็นตัววัดที่สะท้อนให้เห็นฐานะความมั่นคงหรือความสามารถของเจ้าของฟาร์มว่า จะมีจำนวนทรัพย์สินหมุนเวียนมีค่ามากพอที่จะชดใช้หนี้สินหรือเงินกู้ระยะสั้นได้หรือไม่ หลังจากที่มีการขายจำนวนทรัพย์สินหมุนเวียนทั้งหมดที่มีอยู่ ตัววัดนี้จะเป็นประโยชน์ช่วยประกอบการพิจารณาการกู้เงินระยะสั้นของฟาร์มและการให้กู้เงินระยะสั้นของสถาบันเงินกู้ต่างๆ

ถ้า $CR > 1$ แสดงว่าหน่วยธุรกิจฟาร์มมีฐานะด้านทรัพย์สินอยู่ในเกณฑ์ดีและปลอดภัย เพราะมีมูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียนมากกว่าจำนวนหนี้สินระยะสั้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ฟาร์มนี้มีจำนวนทรัพย์สินหมุนเวียนมากพอที่จะใช้หนี้ระยะสั้นได้ แต่ถ้า $CR < 1$ แสดงว่าเจ้าของฟาร์มมีจำนวนทรัพย์สินหมุนเวียนคิดเป็นมูลค่าแล้วน้อยกว่าจำนวนหนี้สินระยะสั้นที่มีอยู่ ดังนั้นถึงแม้ฟาร์มจะขายทรัพย์สินหมุนเวียนทั้งหมดที่มีอยู่ก็ไม่เพียงพอที่จะนำมาชดใช้หนี้ระยะสั้นที่มีอยู่ จำเป็นต้องหาเงินจากแหล่งอื่นหรือขายทรัพย์สินประเภทอื่น เพื่อหาเงินมาชดเชยส่วนที่ขาดไป

จากบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข

$$\begin{aligned} \text{Current Ratio} &= \frac{\text{มูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียนทั้งหมด}}{\text{จำนวนหนี้สินทั้งหมดระยะสั้น}} \\ &= \frac{21,697,000}{18,006,000} \\ &= 1.21 \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงว่าฟาร์มแสนสุขมีมูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียน มากกว่าจำนวนหนี้สินระยะสั้น ประมาณ 1.21 เท่า

อัตราส่วนทุนระยะกลาง (Intermediate Ratio: IR)

เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างมูลค่ารวมของทรัพย์สินหมุนเวียนและประกอบการ กับ จำนวนรวมของหนี้สินระยะสั้นและปานกลาง ดังนั้นอัตราส่วนนี้ใช้เป็นตัววัดที่สามารถชี้บอถึงฐานะความมั่นคงด้านการคลังหรือทรัพย์สินได้

ถ้า $IR > 1$ แสดงว่าหน่วยธุรกิจฟาร์มมีฐานะความมั่นคงด้านทรัพย์สินอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ เนื่องจากมีมูลค่ารวมระหว่างทรัพย์สินหมุนเวียนและทรัพย์สินระยะปานกลางมากกว่าจำนวนหนี้สินระยะสั้นรวมกับหนี้สินระยะปานกลาง แต่ถ้า $IR < 1$ แสดงว่าหน่วยธุรกิจฟาร์มกำลังมีปัญหาเกี่ยวกับฐานะความมั่นคงด้านการคลังหรือทรัพย์สิน ควรเพิ่มความระมัดระวังในการกู้ยืมหรือการที่จะเพิ่มหนี้สินให้มากกว่าเดิม เพราะกำลังเผชิญปัญหาในการมีหนี้สินทั้งระยะสั้นและปานกลาง มากกว่ามูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียนและทรัพย์สินประกอบการรวมกัน

จากบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข

มูลค่ารวมทั้งหมดของทรัพย์สินหมุนเวียนและประกอบการ

$$\begin{aligned} \text{Intermediate Ratio} &= \frac{\text{จำนวนหนี้สินระยะสั้นและระยะปานกลาง}}{26,398,725} \\ &= \frac{18,006,000}{26,398,725} \\ &= 1.47 \end{aligned}$$

แสดงว่าฟาร์มแสนสุขมีมูลค่ารวมระหว่างทรัพย์สินหมุนเวียนและทรัพย์สินประกอบการ มากกว่าจำนวนหนี้สินระยะสั้นรวมกับหนี้สินระยะปานกลางประมาณ 1.47 เท่า

อัตราส่วนทุนสุทธิ (Net Capital Ratio: NCR)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมด (ทรัพย์สินหมุนเวียน + ทรัพย์สินประกอบการ + ทรัพย์สินถาวร) ที่หน่วยธุรกิจฟาร์มมีอยู่กับจำนวนหนี้สินรวมทุกชนิด (หนี้สินระยะสั้น + หนี้สินระยะปานกลาง + หนี้สินระยะยาว) อัตราส่วนนี้จึงเป็นตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดที่สำคัญ เพราะสามารถชี้บ่งฐานะความมั่นคงทางด้านทรัพย์สิน โดยส่วนรวมทั้งหมดของหน่วยธุรกิจฟาร์มได้

ถ้า $NCR > 1$ แสดงว่าหน่วยธุรกิจฟาร์มมีฐานะความมั่นคงทางการคลังและทรัพย์สินอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ถ้า $NCR < 1$ แสดงว่าฐานะและความมั่นคงของหน่วยธุรกิจฟาร์มไม่มั่นคง จะต้องเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ ไม่ควรกระทำการใดๆ ที่จะก่อให้เกิดการเป็นหนี้เพิ่มขึ้น

จากบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข

มูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมด

Net Capital Ratio =

จำนวนหนี้สินทั้งหมด

77,271,471

=

60,006,000

= 1.29

แสดงว่าฟาร์มแสนสุขมีมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมด มากกว่าจำนวนหนี้สินทั้งหมด ประมาณ 1.29 เท่า

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt/Equity Ratio: DE)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างจำนวนหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ กับจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนนี้เป็นตัววัดหนึ่งที่สามารถบอกระดับสถานภาพและความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจฟาร์ม

ถ้า $DE = 0$ แสดงว่าหน่วยธุรกิจฟาร์มไม่มีหนี้สินเลย จึงมีฐานะความมั่นคงดีมาก

ถ้า $DE > 0$ (มีค่าเป็นบวก) เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แสดงว่าหน่วยธุรกิจมีหนี้สินเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ยังมีจำนวนหนี้สินน้อยกว่าทรัพย์สินทั้งหมด

ถ้า $DE = 1$ เมื่อใด แสดงว่าหน่วยธุรกิจฟาร์มมีจำนวนหนี้สินคิดเป็นมูลค่าครึ่งหนึ่งของจำนวนทรัพย์สิน

ถ้า $DE < 0$ (มีค่าเป็นลบ) แสดงว่าหน่วยธุรกิจฟาร์มมีจำนวนหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน

จากบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข

จำนวนหนี้สินทั้งหมด

$$\begin{aligned} \text{Dept/Equity Ratio} &= \frac{\text{มูลค่าของทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม}}{60,006,000} \\ &= \frac{17,265,471}{60,006,000} \\ &= 0.2877 \end{aligned}$$

แสดงว่าฟาร์มแสนสุขมีจำนวนหนี้สินทั้งหมดเป็น 0.2877 เท่าของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม

อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อทรัพย์สิน (Equity/Value Ratio: EV)

เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าของทรัพย์สินสุทธิของเจ้าของฟาร์มกับมูลค่าของทรัพย์สินรวมทั้งหมด อัตราส่วนนี้จึงสามารถใช้แสดงฐานะความมั่นคงด้านทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจฟาร์ม

ถ้า $EV > 0$ แสดงว่าหน่วยธุรกิจฟาร์มมีฐานะความมั่นคงด้านทรัพย์สินค่อนข้างดี เพราะมีมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดมากกว่าหนี้สินทั้งหมด

ถ้า $EV < 0$ แสดงว่าฐานะและความมั่นคงด้านทรัพย์สินของหน่วยธุรกิจฟาร์มไม่ค่อยดี เนื่องจากมีจำนวนหนี้สินรวมมากกว่าทรัพย์สินรวม

นอกจากนี้ EV ยังชี้บอกว่าการลงทุนของหน่วยธุรกิจฟาร์มใช้ทรัพย์สินที่เป็นของฟาร์มเองมากน้อยแค่ไหนและกู้คนอื่นมาลงทุนมากน้อยแค่ไหน

จากบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุข

$$\begin{aligned} \text{Equity/Value Ratio} &= \frac{\text{มูลค่าทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม}}{\text{มูลค่าทรัพย์สินรวมทั้งหมด}} \\ &= \frac{17,265,471}{77,271,471} \\ &= 0.2233 \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงว่าฟาร์มแสนสุขมีมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมด มากกว่าจำนวนหนี้สินทั้งหมด และ ยังชี้ให้เห็นว่าฟาร์มแสนสุขใช้ทรัพย์สินที่เป็นของเจ้าของฟาร์มเอง หรือผู้อื่นมาลงทุนมาก น้อยแค่ไหน ทุนของเจ้าของฟาร์มมีค่าเป็น 0.22 เท่าของมูลค่าทรัพย์สินรวมทั้งหมด แสดงว่าทุกๆ 1 บาท ของเงินลงทุนทั้งหมดในฟาร์มแสนสุข จะเป็นเงินทุนของเจ้าของฟาร์ม 22 สตางค์ เป็น ของคนอื่น 78 สตางค์

การวัดสถานภาพด้านรายได้และรายจ่ายของฟาร์ม

การวิเคราะห์ด้านรายได้และรายจ่ายหรือวัดผลกำไรของฟาร์มแสนสุข ต้องอาศัยข้อมูลที่ จดบันทึกในบัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข ประกอบการคำนวณหาตัววัดดังนี้

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ (Operating Ratio: OR)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิตของฟาร์มและ รายได้รวมทั้งหมดของธุรกิจฟาร์ม เฉพาะรายได้ที่ได้รับจากกิจกรรมต่างๆ ของฟาร์ม ดังนั้นอัตรา ส่วนนี้จะบอกให้ทราบว่าในการดำเนินกิจการต่างๆ ของหน่วยธุรกิจฟาร์มนั้นจะเสียค่าใช้จ่ายใน การประกอบการผลิตมากน้อยแค่ไหน และรายจ่ายที่เกิดขึ้นนี้เทียบเป็นสัดส่วนเท่าใดของรายได้ รวมของฟาร์ม

จากบัญชีรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิต

Operating Ratio = $\frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิต}}{\text{รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม}}$

รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม

128,033,000

= $\frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิต}}{\text{รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม}}$

139,208,000

= 0.92

แสดงว่าฟาร์มแสนสุขจะเสียค่าใช้จ่ายในการประกอบการผลิต เท่ากับร้อยละ 92 ของรายได้ รวมทั้งหมดที่ได้รับจากกิจการของฟาร์ม หรือทุกๆเงินหนึ่งบาทของรายได้ของฟาร์มจะต้องเสีย ค่าใช้จ่ายในการประกอบการผลิต 92 สตางค์

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายคงที่ต่อรายได้ (Fixed Ratio: FR)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายคงที่ในการผลิตของฟาร์มกับรายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม เพื่อที่จะดูว่ารายจ่ายคงที่มีมากน้อยแค่ไหน เมื่อคิดเทียบกับรายได้

จากบัญชีรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข

ค่าใช้จ่ายคงที่ทั้งหมด

Fixed Ratio = _____

รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม

9,985,587

= _____
139,208,000

= 0.07

แสดงว่าฟาร์มแสนสุขจะเสียค่าใช้จ่ายคงที่ในการผลิตในปี พ.ศ. 2540 ประมาณร้อยละ 7 ของรายได้รวมทั้งหมดจากกิจการฟาร์ม หรือทุกๆ หนึ่งบาทของรายได้ฟาร์มแสนสุข จะต้องเสียค่าใช้จ่ายคงที่ในการผลิตเท่ากับ 7 สตางค์

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ (Gross Ratio: GR)

เป็นอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบระหว่างรายจ่ายรวมทั้งหมดของฟาร์มกับรายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม ดังนั้น Gross Ratio จึงแสดงถึงกำไรและขาดทุนของฟาร์มได้ด้วยคือ

ถ้า $GR > 1$ แสดงว่าฟาร์มประสบกับการขาดทุน เนื่องจากมีรายจ่ายรวมต่ำกว่ารายจ่าย แต่ถ้า $GR < 1$ แสดงว่าฟาร์มมีกำไร ดังนั้นสรุปได้ว่าถ้าหาก GR ยังมีค่าน้อยเท่าใด หน่วยธุรกิจฟาร์มนั้นก็จะมีกำไรมากขึ้นเท่านั้น

จากบัญชีรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข

ค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดของฟาร์ม

Gross Ratio = _____

รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม

138,018,587

= _____

139,208,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$= 0.99$$

แสดงว่าฟาร์มแสนสุขนั้นมีกำไร ทุกๆ เงินหนึ่งบาทของรายได้รวมทั้งหมดของฟาร์มจะต้องเสียค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมด 99 สตางค์ ดังนั้นฟาร์มจะได้รับรายได้สุทธิ 1 สตางค์

การวัดผลกำไรและผลตอบแทนของฟาร์ม

การวัดผลกำไรหรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำฟาร์ม เพื่อที่จะวัดความสามารถของหน่วยธุรกิจฟาร์ม (เจ้าของหรือผู้จัดการฟาร์ม) โดยการคำนวณหาผลตอบแทนแก่ปัจจัยการผลิตที่สำคัญๆ เช่น แรงงาน (ของเจ้าของฟาร์มในฐานะผู้ประกอบการและในฐานะผู้จัดการและแรงงานครอบครัว) และทุน ในการคำนวณหาผลตอบแทนแก่ปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการประกอบการธุรกิจฟาร์ม ต้องอาศัยข้อมูลจากบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน และบัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุขมาคำนวณหาตัววัดต่างๆ ดังนี้

รายได้สุทธิของฟาร์ม

เป็นตัววัดผลตอบแทนแก่แรงงานครอบครัว แรงงานเจ้าของฟาร์มในฐานะผู้ประกอบการ และการจัดการ ตลอดจนทุนสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม

$$\begin{aligned} \text{รายได้สุทธิของฟาร์ม} &= \text{รายได้รวมทั้งหมดของฟาร์ม} - \text{รายจ่ายรวมทั้งหมดของฟาร์ม} \\ &\text{จากบัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข} \\ \text{รายได้สุทธิของฟาร์ม} &= 139,208,000 - 138,018,587 \\ &= 1,189,413 \end{aligned}$$

รายได้สุทธิของฟาร์มแสนสุขเท่ากับ 1,189,413 บาท จะเป็นผลตอบแทนที่ให้แก่แรงงานครอบครัวหรือแรงงานผู้จัดการ แรงงานเจ้าของฟาร์มในฐานะผู้ประกอบการ และการจัดการ ตลอดจนทุนสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม

ผลตอบแทนแก่แรงงานเจ้าของฟาร์ม (ในฐานะผู้ประกอบการ) แก่การจัดการและทุนสุทธิของเจ้าของฟาร์ม (Return to Operator's Labor, Management and Capital: ROLCM)

ROLCM คำนวณได้โดยการหักค่าแรงงานครอบครัวที่มาช่วยทำงานในกิจการต่างๆ ของหน่วยธุรกิจฟาร์ม ออกจากรายได้สุทธิของฟาร์ม เพราะถือว่าไม่มีแรงงานครอบครัวมาช่วยเหลือการนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานในฟาร์ม หน้าที่ธุรกิจจำเป็นต้องเสียค่าจ้างคนอื่นนอกครอบครัวมาช่วย จึงคิดหักค่าจ้างให้แก่แรงงานครอบครัวและถือเป็นต้นทุนการผลิตอย่างหนึ่งของฟาร์ม ผลลัพธ์ที่เหลือจึงสามารถแสดงถึงผลตอบแทนแก่แรงงานเจ้าของฟาร์ม (ในฐานะผู้ประกอบการ) และการจัดการตลอดจนผลตอบแทนแก่เงินทุนสุทธิของเจ้าของฟาร์ม

ในการคิดค่าจ้างให้แก่แรงงานครอบครัวนั้นโดยทั่วไป มักคิดให้เท่ากับอัตราค่าจ้างที่จ่ายให้แก่แรงงานจ้างที่ทำหน้าที่หรือกิจกรรมอย่างเดียวกัน

$ROLCM = \text{รายได้สุทธิของฟาร์ม} - \text{ค่าแรงงานที่คิดให้แก่แรงงานครอบครัว}$

การคิดค่าแรงงานให้แก่แรงงานครอบครัว ค่าแรงงานครอบครัวไม่ได้มีการจ่ายเงินสดให้จริง จะคิดค่าแรงงานครอบครัวให้คลุมหุ่ย แซ่กัว ในอัตราเดือนละ 20,000 บาท เนื่องจากอยู่ในตำแหน่งผู้จัดการฟาร์ม ดังนั้นค่าแรงงานครอบครัวต่อปี เท่ากับ 240,000 บาท

$$\begin{aligned}ROLCM &= 1,189,413 - 240,000 \\ &= 949,413\end{aligned}$$

เงินจำนวน 949,413 บาท เป็นผลตอบแทนแก่แรงงานเจ้าของฟาร์มแสนสุข (ในฐานะผู้ประกอบการ) และการจัดการ ตลอดจนผลตอบแทนแก่เงินทุนสุทธิของเจ้าของฟาร์ม

ผลตอบแทนแก่แรงงานเจ้าของฟาร์ม (ในฐานะผู้ประกอบการ) และการจัดการ (Return to Operator's Labor and Management: ROLM)

ROLM เป็นการคิดผลตอบแทนให้แก่แรงงานของเจ้าของฟาร์มที่ทุ่มเทให้แก่กิจการต่างๆ ของฟาร์มในฐานะผู้ประกอบการเองและการจัดการ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะวัดดูความสามารถของเจ้าของฟาร์มในการประกอบการและการจัดการ การคำนวณหา ROLM สามารถทำได้โดยเอา ROLCM ตั้งแล้วลบด้วยค่าตอบแทนที่คิดให้แก่ทุนสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม (assumed return on operator's average capital invested) เพราะ ROLCM เป็นผลตอบแทนที่คิดรวมให้แก่แรงงานและทุน แต่ในการคิดอัตราผลตอบแทนให้ทุนสุทธิของเจ้าของฟาร์ม (net worth) จำเป็นต้องพิจารณาถึงชนิดและประเภทของฟาร์ม ตลอดจนค่าเสียโอกาสของการลงทุนนั้นแตกต่างกันออกไป โดยทั่วไปคิดอัตราผลตอบแทนแก่เงินทุนของเจ้าของฟาร์มให้เท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่ได้รับจากการนำเงินไปฝากในธนาคารพาณิชย์หรือเท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่คิดกันทั่วไปในท้องตลาดในปัจจุบัน

$$ROLM = ROLCM - \text{assumed return on average net worth}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\text{Average net worth} = \frac{\text{net worth ตอนต้นปี} + \text{net worth ตอนปลายปี}}{2}$$

จากการสัมภาษณ์ถึงทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ตอนต้นปี ฟาร์มแสนสุขมีทรัพย์สินต้นปี อยู่ประมาณ 91,775,058 บาท และมีหนี้สิน 45,850,000 บาท ดังนั้น net worth ต้นปีของฟาร์ม แสนสุขจะเท่ากับ 45,925,058 บาท จากรายงานเศรษฐกิจรายเดือนของธนาคารแห่งประเทศไทย คิดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี ในเดือนธันวาคม 2540 เท่ากับร้อยละ 13

$$\begin{aligned} \text{Average net worth} &= \frac{45,925,058 + 17,265,471}{2} \\ &= 31,595,264.50 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Assumed return on average net worth} &= \frac{31,595,264.50 \times 13}{100} \\ &= 4,107,384.39 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ROLM} &= 949,413 - 4,107,384.39 \\ &= -3,157,971.39 \end{aligned}$$

แสดงว่าเมื่อพิจารณาผลตอบแทนที่ให้แก่เจ้าของฟาร์มในฐานะผู้ประกอบการและการจัดการ จะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ -3,157,971.39

ผลตอบแทนแก่การจัดการ (Management Income)

เป็นการคิดคำนวณรายได้หรือผลตอบแทนให้แก่การจัดการที่ใช้ในหน่วยธุรกิจฟาร์ม จึงเป็นทางหนึ่งที่ใช้วัดความสามารถในการจัดการของเจ้าของฟาร์มหรือผู้จัดการฟาร์ม การคำนวณหาผลตอบแทนแก่การจัดการนี้สามารถทำได้โดย Labor income ตั้งแล้วลบด้วยค่าแรงงานที่คิดให้แก่อุปกรณ์ฟาร์มในฐานะผู้ประกอบการ (operator's labor) ผลลัพธ์ที่เหลือคือผลตอบแทนแก่การจัดการ หรือเอาผลตอบแทนแก่ทุนสุทธิของเจ้าของฟาร์มและการจัดการ (ROLCM) ตั้งลบด้วยผลตอบแทนที่คิดให้แก่งานสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม

$$\begin{aligned} \text{Management income} &= \text{ROLCM} - \text{ผลตอบแทนที่คิดให้แก่งานสุทธิ} \\ &= 949,413 - 4,107,384.39 \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$= - 3,157,971.39$$

ผลตอบแทนที่ให้แก่การจัดการฟาร์มแสนสุขเท่ากับ -3,157,971.39 บาท

ผลตอบแทนแก่ทุนสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์มและการจัดการ (Return to Operator's Capital and Management: ROCM)

เป็นการคำนวณหาผลตอบแทนแก่ทุนสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม ที่ลงทุนในธุรกิจฟาร์ม และการจัดการว่ามีมากน้อยแค่ไหน อันอาจจะเป็นเครื่องชี้บอกถึงความสามารถในการลงทุนหรือใช้ทุนของเจ้าของฟาร์มว่าเป็นอย่างไร และอาจนำไปเปรียบเทียบกับผลตอบแทนในการลงทุนที่ได้รับจากกิจการอื่น อันอาจช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพการลงทุน หรือใช้ทุนของหน่วยธุรกิจฟาร์ม ROCM เท่ากับ ROLCM ลบด้วยผลตอบแทน คือค่าจ้างแก่เจ้าของฟาร์มในฐานะผู้ประกอบการ โดยปกติ การคำนวณหา ROCM นิยมคำนวณออกมาในรูปร้อยละของทุนสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม หรือเรียกว่า percent return to operator's capital and management (PROCM) เพราะช่วยให้ดูและเข้าใจได้ง่ายขึ้นและสะดวกในการเปรียบเทียบกับกิจการอื่นๆ การคำนวณหา PROCM เท่ากับ ROCM หารด้วยมูลค่า net worth เฉลี่ย แล้วคูณด้วย 100

ค่าจ้างที่คิดให้แก่แรงงานของเจ้าของฟาร์มแสนสุขในฐานะผู้ประกอบการในปี พ.ศ. 2540 จากการศึกษาผู้ศึกษาคิดผลตอบแทนให้แก่แรงงานของเจ้าของฟาร์มเดือนละ 60,000 บาทเท่ากับ 720,000 บาท ต่อปี

$$\begin{aligned} \text{ROCM} &= \text{ROLCM} - \text{ค่าจ้างที่คิดให้แก่แรงงานของเจ้าของฟาร์มในฐานะผู้ประกอบการ} \\ &= 949,413 - 720,000 \\ &= 229,413 \end{aligned}$$

ROCM

$$\text{PROCM} = \frac{\text{ROCM}}{\text{average net worth}} \times 100$$

$$\begin{aligned} &= \frac{229,413}{31,595,264.50} \times 100 \\ &= 0.73 \end{aligned}$$

ผลตอบแทนแก่ทุนสุทธิของเจ้าของฟาร์มและการจัดการ เป็นเครื่องชี้ให้เห็นความสามารถในการใช้เงินทุนของเจ้าของฟาร์มแสนสุข ที่ได้นำเงินมาลงทุนในกิจการฟาร์ม จะเห็นได้ว่าเจ้าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของฟาร์มแสนสุข ได้รับอัตราผลตอบแทนจากการนำเงินมาลงทุนร้อยละ 0.73 ซึ่งต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 เท่ากับร้อยละ 13

ผลตอบแทนแก่ทุนทั้งหมดและการจัดการ (Return to Total Capital and Management: RTCM)

การวัดผลตอบแทนของการลงทุนหรือใช้ทุนของหน่วยธุรกิจฟาร์มนั้น นอกจากจะดูจาก ROCM และ PROCM และยังสามารถดูจากผลตอบแทนการลงทุนแก่ทุนทั้งหมด และการจัดการ ซึ่งสามารถคำนวณได้โดยเอา ROCM บวกด้วยดอกเบี้ยเงินกู้ของฟาร์มทั้งหมดที่จ่ายไป นอกจากนี้เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้นจึงคำนวณหาผลตอบแทนแก่เงินทั้งหมดและการจัดการให้อยู่ในรูปร้อยละ โดยเอาผลรวมระหว่าง ROCM และดอกเบี้ยเงินกู้ที่จ่ายหารด้วยมูลค่าของทุนทั้งหมดเฉลี่ย (average total asset แล้วคูณด้วย 100

$$\text{Average total asset} = \frac{\text{total asset ต้นปี} + \text{total asset ปลายปี}}{2}$$

จากบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุขและการสัมภาษณ์ ฟาร์มแสนสุขมี total asset ต้นปี ประมาณ 91,775,058 บาท และมี total asset ปลายปี เท่ากับ 77,271,471 บาท และจากบัญชีแสดงรายรับและรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข ดอกเบี้ยเงินกู้ทั้งหมดที่ฟาร์มแสนสุขจ่ายไปเท่ากับ 7,350,000 บาท

$$\begin{aligned} \text{RTCM} &= \text{ROCM} + \text{ดอกเบี้ยเงินกู้ทั้งหมดที่จ่ายไป} \\ &= 229,413 + 7,355,000 \\ &= 7,584,413 \end{aligned}$$

คำนวณในรูปร้อยละ

$$\begin{aligned} \text{PRTCM} &= \frac{\text{ROCM} + \text{ดอกเบี้ยเงินกู้ทั้งหมดที่จ่ายไป}}{\text{average total asset}} \times 100 \\ &= \frac{229,413 + 7,355,000}{84,523,264.50} \times 100 \\ &= 0.12 \end{aligned}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลตอบแทนแก่ทุนทั้งหมด และการจัดการ ซึ่งให้เห็นความสามารถในการจัดการฟาร์ม จะเห็นได้ว่าอัตราผลตอบแทนแก่ทุนทั้งหมดและการจัดการของฟาร์มแสนสุข เท่ากับร้อยละ 0.12 ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 เท่ากับร้อยละ 13 เป็นอัตราผลตอบแทนแก่ทุนทั้งหมดและการจัดการฟาร์มที่ต่ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาจัดการฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ กรณีศึกษา: ฟาร์มแสนสุข ตำบลบางสวน อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการฟาร์มแสนสุขด้านการผลิตและการตลาดของฟาร์ม และเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์ม ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากการสัมภาษณ์ผู้จัดการฟาร์ม รวมทั้งผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทางด้านต่างๆ ภายในฟาร์มแสนสุข เมื่อพิจารณาการจัดการด้านการผลิตของฟาร์มแสนสุขนั้นปรากฏว่า ฟาร์มแสนสุขมีระบบการผลิตสุกรแบบเข้มข้น ผู้เลี้ยงจะจัดหาอาหารให้แก่สุกร อาหารที่ให้แก่สุกรมีคุณภาพและคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสมกับสุกรแต่ละประเภท และการให้อาหารแก่สุกรอย่างสม่ำเสมอ มีการดูแลสุขภาพและควบคุมโรคให้แก่สุกรอยู่เสมอ โดยการตรวจสุขภาพ ฉีดวัคซีนป้องกันและรักษาโรคให้แก่สุกรอยู่เสมอ การเลี้ยงสุกรภายในฟาร์มจะค้ำจนถึงจำนวนของสุกรที่เลี้ยงภายในฟาร์ม ภายในฟาร์มแสนสุขจะมีการจัดการสุกรทุกช่วงอายุ ได้แก่ พ่อพันธุ์สุกร แม่พันธุ์สุกร ลูกสุกรหลังคลอดถึงหย่านม ลูกสุกรหลังหย่านมจนถึง 8 สัปดาห์ และสุกรขุนให้ได้ขนาดประมาณ 95-105 กิโลกรัม เพื่อจำหน่าย การเลี้ยงสุกรภายในฟาร์มแสนสุขจะค้ำจนถึงจำนวนของสุกรที่เลี้ยงภายในฟาร์ม เพื่อให้ทันกับปริมาณความต้องการซื้อสุกรขุนในแต่ละวัน โดยมีการจัดหาสุกรเข้ามาทดแทน เพื่อไม่ให้เกิดการผลิตสุกรของฟาร์มหยุดชะงัก โดยซื้อสุกรขุนมีน้ำหนักประมาณ 18-20 กิโลกรัม และซื้อพ่อและแม่พันธุ์สุกรเข้ามาทดแทน

การพิจารณาการจัดการด้านการตลาดของฟาร์มแสนสุข ปรากฏว่าการซื้อขายสุกรขุนมีชีวิตจะอยู่ที่ฟาร์ม ฟาร์มแสนสุขจะมีลูกค้าประจำจากตลาดกรุงเทพมหานคร เดินทางเข้ามาซื้อสุกรขุนมีชีวิตถึงในฟาร์ม ลักษณะการซื้อขายจะเป็นแบบราคาปัจจุบันในแต่ละวัน วิธีการตลาดสุกรขุนของฟาร์มแสนสุขไปถึงผู้บริโภค แบ่งได้ 2 ช่องทาง ได้แก่ พ่อค้าขายปลีกสุกรชำแหละ ซื้อสุกรขุนมีชีวิตจากฟาร์มโดยตรง กรณีที่สอง พ่อค้าขายส่งสุกรชำแหละที่ซื้อสุกรขุนมีชีวิตจากฟาร์มแล้วขายสุกรชำแหละให้แก่พ่อค้าขายปลีกสุกรชำแหละ ปัญหาของการจัดการฟาร์มได้แก่ ปัญหาราคาสุกรไม่แน่นอนปัญหาต้นทุนการผลิตสูงและราคาปัจจัยการผลิตมีราคาไม่แน่นอน ปัญหาคู่แข่งทางการตลาดของฟาร์มมีจำนวนมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์มแสนสุข โดยพิจารณาจากการนำข้อมูลที่ได้อ้างอิงแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของฟาร์มแสนสุขและบัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์มแสนสุข ในปี พ.ศ. 2540 ไปวัดสถานภาพด้านการเงินและการคลังของฟาร์ม การวัดสถานภาพด้านรายได้และรายจ่ายหรือวัดผลกำไรของฟาร์ม และการวัดผลกำไรและผลตอบแทนของฟาร์มปรากฏว่า ฟาร์มแสนสุขมีสถานภาพทางการเงินและการคลังของฟาร์ม ดังนี้ ฟาร์มมีมูลค่าของทรัพย์สินหมุนเวียนมากกว่าจำนวนหนี้สินระยะสั้นประมาณ 1.21 เท่า มีมูลค่ารวมระหว่างทรัพย์สินหมุนเวียนและทรัพย์สินประกอบการมากกว่าจำนวนหนี้สินระยะสั้นรวมทั้งหนี้สินระยะปานกลางประมาณ 1.47 เท่า มีมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดมากกว่าจำนวนหนี้สินทั้งหมดประมาณ 1.29 เท่า ฟาร์มมีหนี้สินทั้งหมดเป็น 3.48 เท่า ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์ม และมีทุนของเจ้าของฟาร์มที่ใช้ในการดำเนินการเป็น 0.22 เท่า ของมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด สำหรับการวัดสถานภาพด้านรายได้และรายจ่ายหรือผลกำไรของฟาร์ม ฟาร์มเสียค่าใช้จ่ายในการประกอบการผลิตเท่ากับร้อยละ 92 ของรายได้ที่ได้รับทั้งหมดจากกิจการฟาร์ม ค่าใช้จ่ายคงที่ในการผลิตเท่ากับร้อยละ 7 ของรายได้ที่ได้รับทั้งหมดจากกิจการฟาร์ม ดังนั้น ฟาร์มแสนสุขมีรายได้สุทธิเท่ากับร้อยละ 1 ของรายได้ที่ได้รับทั้งหมดจากกิจการฟาร์ม สำหรับการวัดผลกำไรหรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำฟาร์ม ปรากฏว่าฟาร์มแสนสุขมีรายได้สุทธิเท่ากับ 1,189,413 บาท เมื่อพิจารณาผลตอบแทนแก่แรงงานเจ้าของฟาร์ม (ในฐานะผู้ประกอบการ) แก่การจัดการและทุนสุทธิของเจ้าของฟาร์มเท่ากับ 949,413 บาท ผลตอบแทนแก่แรงงานเจ้าของฟาร์ม (ในฐานะผู้ประกอบการ) และการจัดการเท่ากับ -3,157,971.39 บาท ผลตอบแทนแก่การจัดการเท่ากับ -3,157,971.39 บาท อัตราผลตอบแทนแก่ทุนสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์มและการจัดการเท่ากับร้อยละ 0.73 และอัตราผลตอบแทนแก่ทุนทั้งหมดและการจัดการเท่ากับร้อยละ 0.12

จากการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของฟาร์มแสนสุข พบว่า ในปี พ.ศ. 2540 ฟาร์มแสนสุขมีฐานะความมั่นคงทางด้านทรัพย์สินอยู่ในเกณฑ์ยังพอใช้ได้ เนื่องจากมีมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดมากกว่าจำนวนหนี้สินทั้งหมด และมีมูลค่ารวมระหว่างทรัพย์สินหมุนเวียนและทรัพย์สินประกอบการมากกว่าจำนวนหนี้สินระยะสั้นรวมทั้งหนี้สินระยะปานกลาง แต่ฟาร์มมีมูลค่าของทรัพย์สินสุทธิที่เป็นของเจ้าของฟาร์มจำนวนน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนหนี้สินทั้งหมดของฟาร์ม ฟาร์มต้องพึ่งพาเงินทุนจากภายนอกเป็นจำนวนมาก โดยหนี้สินส่วนมากของฟาร์มเป็นหนี้สินระยะยาว ฟาร์มนำที่ดินที่มีอยู่ไปค้ำประกันเงินกู้ ทางด้านค่าใช้จ่ายและรายได้ของฟาร์ม ฟาร์มมีรายได้สุทธิในการประกอบธุรกิจจำนวนน้อยมาก เมื่อวิเคราะห์ดูจากบัญชีแสดงรายได้และรายจ่ายของฟาร์ม พบว่า ค่าอาหาร ค่าวัคซีนและยารักษาโรค มีราคาสูง และฟาร์มมีดอกเบียเงินกู้

ที่ต้องชำระ จึงทำให้รายได้สุทธิที่ได้รับมีจำนวนน้อยมาก และกำไรหรือผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำฟาร์ม เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วฟาร์มมีผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำฟาร์มอยู่ในระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องกาจัดการฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ กรณีศึกษา: ฟาร์มแสนสุข ตำบลบางสวน อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้มีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ด้านการผลิต การวางแผนการผลิตสุกรในแต่ละช่วง ควรเชื่อมโยงสัมพันธ์กับปัจจัยการผลิตและราคาสุกร เพื่อให้ผู้ประกอบการเตรียมปัจจัยการผลิตให้ทันเวลาและเพียงพอต่อความต้องการ ในส่วนของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปริมาณมากและบ่อยครั้งควรมีการตกลงกับผู้ขายเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ให้ชัดเจน เนื่องจากต้นทุนปัจจัยการผลิตสุกรและราคาสุกรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้ประกอบการต้องติดตามข้อมูลเพื่อใช้ในการคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงเพื่อวางแผนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และควรมีการปรับปรุงด้านอาหาร เพื่อลดต้นทุนการผลิตลงและปรับปรุงคุณภาพซากสุกรให้มีคุณภาพดีขึ้นตรงตามความต้องการของตลาด เนื่องจากฟาร์มเป็นฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ควรมีการคำนวณต้นทุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เช่น คอมพิวเตอร์ เข้ามาใช้ในการจัดการฟาร์มด้านต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและสะดวกในการจัดการเพิ่มขึ้น

2. ด้านการตลาด ผู้ประกอบการควรหาแหล่งจำหน่ายสุกรขุนมีชีวิตสำรองที่แน่นอนไว้ เพราะอาจเกิดปัญหาลูกค้าประจำที่รับซื้อสุกรขุนมีชีวิตจากฟาร์มไม่รับซื้อสุกรหรือรับซื้อสุกรในปริมาณลดลง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาสุกรขุนตกค้างในฟาร์มนานเกินไป และควรมีการวางแผนการผลิตในแต่ละช่วงให้ตรงกับปริมาณความต้องการของตลาดสุกรขุนมีชีวิต

3. การจัดการด้านการเงิน ผู้ประกอบการควรจัดทำระบบบัญชีภายในฟาร์ม โดยจัดทำเอกสารทางการบัญชีซึ่งได้แก่ บัญชีรายรับและรายจ่าย บัญชีแยกประเภท และควรมีการจัดทำบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินตอนสิ้นปี เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการทำบัญชีฟาร์ม เพื่อจะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องสามารถนำผลการดำเนินงานที่ได้รับไปวางแผนการผลิตและการตลาดในอนาคต ให้เหมาะสมกับทิศทางของการดำเนินงานฟาร์มสุกรเพื่อได้รับกำไรเพิ่มขึ้นและเนื่องจากราคาสุกรมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงผันผวน ดังนั้นในช่วงที่สุกรมีราคาดี ฟาร์มควรเก็บเงินสดสำรองไว้ให้มากจากกำไรสะสมของฟาร์ม เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในการดำเนินการผลิต ในช่วงที่ราคาสุกรตกต่ำป้องกันการขาดเงินทุนหมุนเวียนภายในฟาร์ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2538. การผลิตและการตลาดสุกร. กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักเศรษฐกิจการเกษตร.

เจริญศักดิ์ ศาลากิจ. 2540. การบริหารจัดการความเสี่ยงในฟาร์มสุกร. สุกรสาส์น. 23(93): น. 53-59

ถวัลย์ วรรณกุล. 2530. การจัดการฟาร์มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสุกรพันธุ์.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มิตรสยาม.

นิรนาม. 2541. แนวโน้ม “หมู” ส่อแวววิกฤตอีกระลอก. สัตว์เศรษฐกิจ. 16(347): น. 10-11.

พัฒนเศรษฐ์ เวียงเจริญ. 2539. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลการตอบแทนในการเลี้ยง-สุกรอย่างง่าย
กรณีศึกษา หจก.อัคราพรฟาร์ม. กรุงเทพมหานคร: ปัญหาพิเศษปริญญาตรี,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2541. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ประชาชน
จำกัด.

วิวัฒน์ ชวนะนิกุล. 2538. ในยุคปัจจุบันและอนาคต: การบริหารการจัดการฟาร์มสุกรจะใช้
กลยุทธ์เชิงรุกหรือเชิงรับ?. สุกรสาส์น. 22(86): น. 49-56.

สมศักดิ์ เปรียบพร้อม. 2530. หลักและวิธีการจัดการธุรกิจฟาร์ม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
โอเดียนสโตร์.

สมศักดิ์ เปรียบพร้อม. 2531 การจัดการฟาร์มประยุกต์. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (โรเนียว)

สุวรรณ รุ่งเรืองนานา. 2536. การศึกษาระบบการผลิตและการตลาดสุกรในประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร: ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.

โอภาวดี เข้มทอง และคณะ. 2531. เกษตรทั่วไปและการจัดการฟาร์ม. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิราช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

